

GŁOS NARODU

Nr. 98. — ROK XLI.	REDAKCJA, ADMINISTRACJA I DRUKARNIA, KRAKÓW, UL. ŚW. KRZYŻA 11 KONTO P. K. O. WARSZAWA NR. 140.055. — KONTO P. K. O. KRAKÓW. NR. 401.099.				Redakcja niezamówionych artykułów nie zwraca i nie honoruje, listów nieopłaconych nie przyjmuje.
CZWARTEK 12 KWIETNIA 1934.	Przedpłata wynosi:	W Krakowie		Na całym obszarze Państwa polsk. z przesyłką pocztową	Zagranicą
	Miesięcznie	z odnośzeniem	bez odnośzenia		
		5.- zł.	4-50 zł.	5.- zł.	8.- zł.
TELEFONY: REDAKCJA Nr. 101-90. ADMINISTRACJA Nr. 133-44. DRUKARNIA Nr. 133-44 i 144-06.					
Za każdą zmianę adresu dopłata 50 gr.					
Redakcja przyjmuje strony od godziny 11. do 13.					

O wieś polską.

Dzienniki przyniosły wiadomość, że władze skarbowe wstrzymały na okres dwóch tygodni wszelkie egzekucje licencyjne z tytułu niezapłaconych podatków na wsiach. Zarządzenie powyższe zostało wydane w tym celu aby umożliwić rolnikom spokojne wykonanie robót wiosennych, zakłócając zbyt często wizytami komorników i sekwestratorów. Jak te wizyty stały się zjawiskiem codziennym, dowodzi fakt, że tylko w okolicach podstołecznych w obrębie powiatowego urzędu skarbowego w Warszawie w czasie od 11 do 25 b. m. miało się odbyć blisko 500 egzekucji za zaległe podatki państwowe, samorządowe i różne świadczenia społeczne.

Ten nieoczekiwany benefis, przygotowany dla wsi polskiej przez urzędy skarbowe, przyjmą rolnicy niewątpliwie z radością. Zawsze to dobrze, chociaż przez dwa tygodnie, mieć względny spokój i nie drzeć na myśl, że, oto, już zbliża się komornik czy sekwestrator. To poczucie własnego bezpieczeństwa oraz bezpieczeństwa dobrze już zmizerowanej chudoby dodatnio podziała na masy rolników i pozwoli im wykonać wiosenne prace bez żadnych przeszkód. Razem z rolnikami ucieśnią się z tego konie w stajniach, bydło w oborach, nierogacizna w chlewach. Ucieszyłyby się także ruchomości, znajdujące się również w stałym niebezpieczeństwie, gdyby, oczywiście, umiały myśleć...

Alc dwa tygodnie to krótki przeciąg czasu. Zleć, jak z bicia strzelił, i po 25 bm. rozpoczyna się nowy najazd komorników i sekwestratorów na spokojną wieś polską. Co się wtedy na niej dzieje, ten tylko może zrozumieć i odczuć, kto zna dzisiejsze wiejskie stosunki, kto był świadkiem owych wypraw egzekucyjnych.

Tego samego dnia, w którym ukazała się wiadomość o wstrzymaniu egzekucji licencyjnych, czytaliśmy w jednym z pism, którego nie można posądzić o nastroje opozycyjne, o stosunkach, panujących na wsi w Kieleckiem. Kielecka izba rolnicza, której działalność rozpościła się na całą południową część b. Kongresówki, podkreśla w swym sprawozdaniu za miesiąc marzec r. b. rażąco niewypłacalność gospodarstw rolnych. Mimo akcji urzędów rozjemczych, które odciążały sytuację majątkową rolników, przedstawia się ona w dalszym ciągu niekorzystnie. Na pogorszenie sytuacji i tak już bardzo krytycznej warsztatów rolnych, według opinii kieleckiej izby rolniczej, silnie wpływają egzekucje zaległości podatkowych. Wobec powyższego stan warsztatów rolnych w ostatnim roku cofnął się znacznie w województwie kieleckiem.

Nie wiemy, jakie są sprawozdania innych izb rolniczych w kraju, ale sądzić można, że nie brzmią one również zbyt optymistycznie. Przyczyny, wskazane przez kielecką izbę rolniczą, nie mają charakteru lokalnego, ale są zjawiskiem wspólnym dla całej Polski. Nie zawsze się dzieje, że jedne i te same przyczyny wywołują jedne i te same skutki, ale tym razem jest tak napewno. Sytuacja w rolnictwie w innych województwach nie jest z pewnością lepszą, aniżeli w województwie kieleckiem.

Dwutygodniowe moratorium od przymu-

rowego ściągania zaległych podatków posiada głębszą wymowę, niż to może się wydawać na pozór. Świadczy ono, że władze czynią doceniać stan psychiczny wsi polskiej i pragną go nie pogarszać przynajmniej w okresie najpilniejszych robót wiosennych. Jest to już znaczny postęp w ocenie sytuacji w kraju, ale nie jest to wszystko, co w tej chwili potrzeba. Potrzebne jest nie krótkoterminowe moratorium, ale znacznie dłuższy okres ulgowy dla zalegających w spłacie podatków wiejskich, a w tych wypadkach, gdy ściąganie podatków jest równoznaczne z ruiną rolnika, skreślenie zupełnie powstałych zaległości, stale zwiększających się wskutek narastania procentów. Takie zarządzenie, bo, jak się okazuje, akcja urzędów rozjemczych jest już nie wystarczająca, byłoby czynnikiem bardzo dodatnim dla zbiorowej psychiki wsi. Wniosłoby spokoj, zmniejszyłoby panujące w niej nerwowe podniecenie i umożliwiłoby pracę bez tej wiecznej troski o najbliższe jutro.

To jest, rzecz prosta, dopiero jedna strona problemu, który nazwiemy zagadnieniem wsi polskiej. Drugiem jest kompletne zaniedbanie w dziedzinie pracy gospodarczej, mającej na celu podniesienie dobrobytu wsi i poszczególnych rolników. Mamy izby rolnicze, różne organizacje rolnicze, ale skutków ich działalności nie widać jeszcze na wsi. Jak wszystko w Polsce za obecnego reżymu stały się one albo stają się instytucjami biurokratycznymi, oderwanymi od życia i nie mającymi z niem nie wspólnego. Różne, urządzone od czasu do czasu zjazdy regionalne o charakterze wybitnie i jednostronnie politycznym, nie wniosły naprawę niczego ożywczego i racjonalnego w życie wsi polskiej, a ciężący nad Polską system kępuje wszelką inicjatywę i samodzielność społeczną. Stąd pochodzi marazm nie tylko materialny, ale i moralny, w którym coraz głębiej grzęźnie wieś polska.

Taki jest w ogólnych zarysach stan jej obecny. Warunki dla pracy społecznej i gospodarczej są na niej bardzo trudne, ale znowu nie beznadziejne. Jeżeli Rusini w Małopolsce Wschodniej, a nawet już na Wołyniu, potrafili stworzyć sieć spółdzielni handlowych i kredytowych i umieli w kilku potężnych organizacjach skoncentrować handel produktami rolnymi, przyczyniając się do dobrobytu wsi ruskiej i do jej uzależnienia od paszytującego na niej pośrednictwa, to i na wsi polskiej można by wiele zdziałać pod tym względem. Trzeba tylko pomyśleć o tem i wykrzesać z siebie potrzebne siły i energję. Podniesienie poziomu gospodarczego wsi polskiej wzmoże jej możliwości podatkowe, leży więc to również w interesie państwa.

Odbiurokratyzowanie organizacji rolniczych, skierowanie ich działalności do pracy realnej w bezpośrednim zetknięciu się ze wsią i z jej potrzebami jest jednym z tych nakazów, który winien być jaknajprędzej urzeczywistniony.

A. D.

ZWRACAMY UWAGĘ CZYTELNIKÓW NA NOWĄ POWIEŚĆ (STR. 8). KTÓREJ POCZĄTEK DZIŚ DAJEMY. ZNAJDĄ W NIEJ CZYTELNICZY OBRAZ MASONSKIEJ LEWICY FRANCUSKIEJ, KTÓRA WYDAŁA Z SIEBIE AFERĘ STAWISKIEGO.

PREMIER U PREZYDENTA RZPLITEJ.
Warszawa, 11-go kwietnia. (Tel. wł.). Prezydent Rzplitej przyjął premiera, który przedstawił P. Prezydentowi sprawozdanie z aktualnych prac rządu.

ADWOKAT ZASŁABI NA SALI ROZPRAW.

Warszawa, 11-go kwietnia. (Tel. wł.). W gmachu Sądu Najwyższego podczas rozprawy sądowej p. Berezziego ze skarbem państwa, zasłabił nagle adwokat Kazimierz Glogowski z powodu udaru sercowego.

Odpowiedź na propozycje Litwy w sprawie wymiany więźniów.

Warszawa 11. 4. (Telef. wł.). Ciągająca się od dłuższego czasu sprawa wyndany więźniów politycznych między Polską a Litwą weszła w nową fazę. Władze Polskiego Czerwonego Krzyża wystąpiły do Międzynarodowego Czerwonego Krzyża w Genewie z pismem zawierającym odpowiedź na ostatnie propozycje litewskie. Litwini domagają się, ażeby urodzeni na terytorjum Rzplitej Litwscy więźniowie polityczni mieli prawo zamieszkać po zwolnieniu z więzień polskich w granicach państwa polskiego. Władze polskie nie zgodziły się na przyjęcie takiej po-

pozycji w stosunku do więźniów, skazanych za szpiegostwo.

Politycznych więźniów litewskich, skazanych przez sądy polskie za uprawianie szpiegostwa jest 46. Ta kategoria więźniów musiałaby po zwolnieniu i dokonanej wymianie więźniów opuścić granice Rzplitej. Odpowiedź w tym duchu została przesłana do Genewy. Przedłożona przez Litewski Czerwony Krzyż do wymiany lista polskich więźniów politycznych obejmuje 35 nazwisk. — Część tych więźniów mogłaby w myśl propozycji litewskich pozostać na Litwie, część musiałaby opuścić granice państwa.

Nowa obniżka płac w ubezpieczalniach.

Warszawa, 11-go kwietnia. (Tel. wł.). Wielkie wrażenie wśród pracowników ubezpieczalni w Warszawie wywołała wiadomość, że Ministerstwo Opieki Społecznej nosi się z zamiarem dokonania nowej obniżki płac, jakkolwiek na 1 kwietnia do-

konano już redukcji płac pracowników ubezpieczalni o 4 do 8 proc. Obecnie projektowane przerzucenie na pensje pracowników ubezpieczalni wszystkich opłat społecznych, co obniżyłoby płace o 12 procent.

Afera fałszerska w Warszawie.

WYJAŚNIENIA WŁADZ POLICYJNYCH

Warszawa. (PAT). Ponieważ w ostatnich dniach ukazały się w prasie alarmujące opinie publiczną nieprawdziwe informacje, że masowo zostały sfalszowane polskie papiery wartościowe, jak pożyczka stabilizacyjna na r. 1927-47 i inne akcje. Urząd śledczy m. Warszawy stwierdza, że w dniu 3 kwietnia br. przybył do Warszawy z Londynu delegat Scotland Yardu starszy sierżant George Hartheill i przywiózł materiał, z którego wynika, że na terenie Londynu kilku fałszerzy usiłowali puścić w obieg na znaczną sumę angielskie znaczki opłat na cele społeczne. W tej sprawie policja angielska aresztowała w Londynie 3 osobników, pochodzących z Warszawy. Z informacji policji angielskiej wynika, że znaczki te były fabrykowane w Warszawie.

W tym stanie rzeczy na skutek zarządzeń prokuratury sądu okręgowego w Warszawie urząd śledczy wdrożył dochodzenia dla wyjaśnienia sprawy. W związku z tem dokonano szeregu rewizyj i zatrzymano kilka osób, podejrzanych o współudział w fałszowaniu wspomnianych znaczków. Akcja śledcza znajduje się jeszcze w toku. Wypadki fałszowania polskich papierów wartościowych Pożyczki Stabilizacyjnej i pewnych akcji nie zostały do tej pory stwierdzone i wobec tego sprawa ta nie jest przedmiotem dochodzeń. Również i sprawa rzekomego fałszowania dolarów dotychczas nie wyloniła się, wobec czego urząd śledczy m. Warszawy nie miał potrzeby i nie angażował się do dochodzeń policji angielskiej.

Uroczysty obchód 10-lecia Banku Polskiego.

Warszawa, 11. 4. (Telef. wł.). W bieżącym miesiącu przypada 10-lecie Banku Polskiego. Wobec czego projektowany jest uroczysty obchód z udziałem przedstawicieli rządu oraz świata przemysłowego i bankowego.

Puste kasy z Żyrardowa

Warszawa, 11-go kwietnia. (Tel. wł.). Sekwestr sądowy Żyrardowa zabiega o kredyt w sumie 200.000 zł. na zakupno bawelny. Nieuzyskanie kredytu znusiloby

zakłady żyrardowskie do ograniczenia produkcji. Kasa fabryki jest pusta, a zapasy bawelny są prawie na wyczerpaniu.

WYKŁADY PRAWA PRACY NA UNIW. WARSZAWSKIM.

Warszawa, 11. 4. (Telef. wł.). Wydział prawny Uniw. Warszawskiego utworzył asystenturę prawa pracy. Asystentem, prowadzącym jednocześnie seminarjum prawa pracy, został mianowany sędzia Sądu Najwyższego Zygmunt Zalewski.

DANCING NA 16-EM PIĘTRZE.

Warszawa, 11. 4. (Telef. wł.). Do Wydziału przemysłowego zarządu Warszawy wpłynęło podanie o zezwolenie na urządzenie na dachu 16-piętrowego niebotyku na pl. Napoleone, dachu. Dach miałby być okolony odpowiednią balustradą, by zapobiec nieszczęśliwym wypadkom.

O czym piszą inni?..

O wykonanie okólnika p. Sławka.

P. Sławek wystosował przed paroma tygodniami odezwę do posłów i senatorów BB. by ze względu na zbliżające się uchwalenie ustawy przeciw wykorzystywaniu mandatów do uzyskiwania korzyści materialnych od rządu, wycofali się z tego rodzaju „interesów“, jeszcze — pisał —

„zanim ustawa stanie się prawem obowiązującym wszystkich“.

W związku z tem „Państwo Pracy“ (organ „Legionu Młodych“) rzuca następujące pytania:

1. Czy prawda jest, że p. poseł Fichna z B. B. W. R. zajmuje interiorne stanowisko rady prawnej w „Widzewskiej Manufakturze“?

2. Czy prawda jest, że fakt zajmowania przez p. posła Fichnę stanowiska rady prawnej „Widzewskiej Manufaktury“ wywołał oburzenie wśród robotników, zrzeszonych w Z. Z. Z., którzy pewnego dnia usunęli p. posła Fichnę ze swego lokalu?

3. Czy prawda jest, że ten sam p. poseł Fichna zajmuje jednocześnie dobrze płatną posadę rady prawnej D. O. K. IV?

Konstytucja — dopiero w r. 1935.

Dla dyskusji nad projektem nowej konstytucji miała być zwołana nadzwyczajna sesja parlamentarna. „Wieczór Warszawski“ zapewnia jednak, że

„sesji nadzwyczajnej nie będzie, a jesienna zwołana zostanie w zwykłym terminie, t. j. z końcem października. Dopiero po podjęciu przez Sejm prac nad budżetem Senat zajmie się sprawą konstytucji, tak, że konstytucja będzie zatwierdzona dopiero z końcem lutego 1935 r.“.

Byłoby to bardzo rozsądne. Im więcej czasu zostawi się p. p. parlamentarzystom i opinii politycznej do namysłu, tem większa nadzieja, że bezsensowny projekt B. B. zostanie zarzucony, a wypłynie jakiś inny rozsądny.

Serdeczność dla hitlerowców.

Na marginesie przyjęcia Niemców opolskich przez „polityczny Kraków“ katowicka „Polonia“ pisze:

„Ten sam Kraków, który tak serdecznie na sposób hitlerowski witał gości z Śląska Opolskiego i entuzjastycznie się przyjaźnił z Niemcami, niedawno temu umiał burzliwie demonstrować przeciwko tym samym hitlerowcom i z tym samym zapalem ich potępiał, jak w niedzielę ich witał. Ludność Krakowa z tem wszystkim oczywiście niewiele ma wspólnego. Odmacza się ona statecznością i umiarem, którego brak temu Krakowowi politycznemu.“.

Nikt nie ma przeciwko utrzymywaniu poprawnych stosunków z sąsiadem niemieckim, ale w tem wszystkim trzeba zachować umiar i takt. A tego brak politycznemu Krakowowi“.

„Bezpartyjna“ organizacja profesorów.

„Gazeta Polska“ zapowiada stworzenie nowej — oczywiście sanacyjnej — organizacji nauczycieli szkół średnich. Przy tej sposobności oskarża T. N. S. W.

„T. N. S. W. — pisał „Gazeta Polska“ — chciałoby przekonać siebie i zasugerować innym, że jest instytucją apolityczną, pomimo, że jego czołowi przedstawiciele albo wyraźnie manifestują partyjną przynależność na terenie parlamentarnym i w dawnej radzie miejskiej, albo — udając nazewnątrzną ową apolityczność — w gruncie rzeczy idą na paszku partyjnym“.

I to pisał dziennik, który nowa organizację chce tworzyć przy pomocy B. B. dla B. B. i przez posłów B. B. „Kobiety się uśmieły“, — mówią w takich rzeczach Krakowianie!

Kino i młodzież.

„Kurjer Poranny“ poruszył niedawno sprawę dyskutowanej już w senacie ustawy filmowej i jej stosunku do młodzieży. Według tego projektu ustawowego dzieciom do lat 6 nie będzie wolno być w kinach, a przed młodzieżą do lat 18 wolno będzie wyświetlać tylko te filmy, które „wyraźnie“ dla niej zakwalifikuje władza szkolna.

„Wobec — pisał „Kurjer Poranny“ — faktów, nieomal widzianych się młodzieży do kinoteatrów, wobec zupełnego braku jakiegokolwiek prawnie uzasadnionej egzekutywy wobec znanych faktów nieudolnego funkcjonowania tak zwanych delegatów opieki szkolnej, dyżurnych w poczekalniach kinoteatrów i wypatrzących bereta szkolnego, lut tarczy, tam gdzie beret ten został zamieniony na cyklistówkę, a tarcza olpucha, mamy prawo i podstawę do stwierdzenia, że do-

Krach finansowy socjalistów w Belgii.

Przyszli na socjalizm okres szczególnych trudności. W niektórych państwach został po prostu zniechęcony, i to — gwałtownie, jak w Niemczech, w sposób zdumiewająco łatwy. W innych idzie ku decydującej walce z kierunkami „faszystowskimi“ (że użyjemy rzeczalowego określenia przyjętego w prasie socjalistycznej), a idzie dość niechętnie, jakby zgóry przeciwnie kłęk. Jeszcze tylko — pomijając kraje szczególnego typu, skandynawskie — w Anglii i w Belgii socjalizm dotąd silnie wpływał i czynnik wysokiego znaczenia politycznego. Ale teraz i Belgia, zdaje się, będzie musiała odpaść jako pole jego wpływów. Chociaż socjalistyczny bowiem w Belgii otrzymał cios niezmiernie bolesny, który go będzie dużo kosztował. Jest nim sensacyjny krach finansowy socjalistycznych przedsiębiorstw w tym kraju. Krach ten w połączeniu z chaosem ideologicznym i programowym wprowadzonym niedawno przez teoretyka socjalistycznego, H. de Mana, dziś paraliżuje całą akcję socjalistyczną w Belgii, a jutro musi ją wogóle uniemożliwić.

„PROGRAM DE MANA“. — Nad belgijskim socjalizmem zaciążył wybitny przywódca Vandervelde (jak Blum nad francuskim). Przywódca o szczególnych kwalifikacjach! Vandervelde próbował skojarzyć teoretyczną poprawność marksowską z „patriotyczną“ taktiką w praktyce. I podczas gdy kierowana przez niego partja propagowała wytrwale marksowskie frazesy w walce klas, o klasowym ustroju, o rewolucji społecznej, o kolektywizmie, równocześnie w parlamencie p. Vandervelde rzucał swą stosunki z partjami „burżuazyjnymi“, a przez pewien czas razem z nimi tworzył rząd koalicyjny.

Kłamstwo w życiu politycznym ma jednak tylko bardzo krótki żywot. Belgijscy socjaliści doświadczyli prawdziwości tego zdania na sobie. Gra na dwie strony rozprężyła dyscyplinę organizacyjną i myślową partji. Część obozu zaczęła coraz wyraźniej kłócić komunizm; inna zaś szukać nie już stosunków z „burżuazją“, które zdobyła, ale teoretycznego dla nich uzasadnienia. Wyrazem ideologii tego drugiego odłamu jest t. zw. program de Mana.

Program ten część prasy socjalistycznej poza Belgią nazwała „programem drobniomieszczaństwa“. W gruncie rzeczy jest on redukcją marksizmu o 50 proc... Odsuwając na daleki plan budowę „socjalistycznego“ ustroju, starał się

de Man ograniczyć dążenia organizacji do paru specjalnych punktów. I tak — zostawiając ustrój polityczny dzisiejszej Belgii prawie niezmienionym, — postawił de Man pytanie socjalizacji pewnej tylko części dóbr produkcyjnych i kontroli nad całą ekonomią, jako postulat najbliższych lat. Równocześnie gwarantował prywatną własność drobnym przemysłowcom, drobnemu handlowi, rzemieślni i chłopskiemu.

Program de Mana, mimo że tak mało marksowski, stał się oficjalnym programem partji przed paroma miesiącami. Warszawski „Robotnik“ podał go krytyce. Tak samo paryski „Populaire“ Bluma. Belgijscy socjaliści pozwolili mu pozyskać sympatje mieszczaństwa i wsi. Dziś można powiedzieć, że się przeleży. Socjalizm nawet umiarkowany pod względem gospodarczym odpycha masy przez swoją antychrześcijańską ideologię. Do tej klęski dołącza się teraz druga:

BANKRUCTWO PRZEDSIĘBIORSTW SOCJALISTYCZNYCH. — Socjalizm w Belgii (podobnie, jak w Niemczech) stworzył nie tylko

silną organizację. Powołał nadto do życia wiele instytucji gospodarczych, aby „kapitałizm“ zniszczyć na jego własnym terenie. A więc cały szereg: fabryk przemysłowych, zakładów handlowych, banków, spółdzielczych, „domów ludowych“, kuchni, drukarni, gazet, magazynów radiowych i t. p. Wszystkie te kooperatywy złączone były w jeden związek rewizyjny, a finansowe oparcie miały w socjalistycznym także „Banku Pracy“ w Brukseli.

W ostatnich dniach zdarzył się tej socjalistycznej imprezie bardzo „burzawy“ przypadek: bankructwo. Ogłoszono upadłość, której klęska dotknęła masy ludzi — po największej części ubogich — w sumie — donosi prasa paryska — 5 milionów. A, jakby na ironię losu zakrawa, że bankructwo nastąpiło w 5 dni po artykule p. Vandervelde zwróconym w stronę rządu, by „rękę położył“ na bankach. I oto pierwsze „położenie ręki“ rządowej dotknęło bank socjalistyczny. Bo innego wyjścia nie ma. Rząd „reakcyjny i burzawy“ będzie musiał w interesie mas zająć się sanacją socjalistycznego przedsiębiorstwa.

To oczywiście musi się odbić ujemnie na sile partji socjalistycznej. W. Z.

Stała redukcja nauki religii w szkołach.

Konstytucja i Konkordat zapewniają religijne nauczanie młodzieży szkolnej. Po zawarciu Konkordatu władze szkolne przestrzegały lojalnie tego obowiązku. Nie trwało to jednak długo. Niebawem poczęły zmniejszać liczbę godzin nauki religii w szkołach powszechnych, łączyć klasy i nie dotrzymywać innych zobowiązań z Konkordatem związanych.

Mimo protestów księży biskupów i ludności, władze szkolne zabierały się do urywania godzin religii w całej Polsce. Katolicka Agencja Prasowa podała niedawno, iż w bieżącym roku szkolnym w jednej diecezji skasowano zgórą 300 godzin nauki religii. Nie dość na tem. Dziennik urzędowy Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 21 marca 1934 r. podał okólnik Nr. 31 w sprawie organizacji szkół w 1934/35 w publicznych szkołach powszechnych. I tam jest nowe pokrzywdzenie nauki religii. Wedle tego okólnika ma być np. w szkole o czterech oddziałach odłączony tylko cztery godziny nauki religii ty-

godniowo, zamiast ośmiu, jak było dotychczas. Wprawdzie w oddziałach III i IV do jednej godziny nauczania dodano jeszcze jedną godzinę „ciebiego uczenia się“ uczniów, ale tego nie można uważać za nauczanie religii. W szkole sześcioddziałowej, w której powinno być co najmniej 12 godzin nauki religii, okólnik przepisał tylko 8 godzin nauczania i 2 ciebiego uczenia się. Ale w tej samej szkole przeznaczono na język polski 27 godzin nauczania i 17 godzin ciebiego uczenia się, a na arytmetykę z geometrią 17 godzin nauczania i 8 godzin ciebiego uczenia się. Dla szkoły siedmioklasowej okólnik daje 12 godzin nauczania i 2 ciebiego uczenia się, podczas kiedy na język polski przewidziano 39 godzin nauczania i 5 ciebiego uczenia się, a na arytmetykę 25 godzin nauczania i 2 ciebiego uczenia się.

Co jeszcze dziwniejsze, w polskich szkołach w wyższych oddziałach jest przewidziane łączenie oddziałów w zespoły nauczania i ciebiego uczenia się, ale w szkołach z nie-polskim językiem nauczania pozostawia się po dwie godziny nauczania religii dla każdej klasy.

Te nowe plany wykazują, że poza rysunkami, śpiewem, ze wszystkich przedmiotów najgorzej potraktowana jest religia, bo nawet zajęcia praktyczne wykazują z małym wyjątkiem większą liczbę godzin, niż religia.

Rozporządzenia wykonawcze do art. XIII Konkordatu z dnia 9 grudnia 1926 r. podaje, że ilość godzin ustala Minister W. R. i O. P. w porozumieniu z kompetentnymi władzami kościelnymi. Na zapytanie Katolickiej Agencji Prasowej u właściwego źródła otrzymała ona odpowiedź, że Minister W. R. i O. P. nie tylko, że nie porozumiewał się z władzą kościelną, ale że otrzymuje od tej władzy protesty przeciwko zmniejszeniu liczby godzin nauki religii. Kola rządowe powinny zbadać, jakie to wpływy w Ministerstwie W. R. i O. P. poją stosunek wzajemny pomiędzy Państwem a Kościołem i prowadzą konsekwentnie do wyrugowania nauki religii ze szkolnictwa polskiego.

Celem uregulowania nakładu prosimy o jak najrychlejsze uregulowanie prenumeraty.

Ś. p.

Ks. Teofil GARBACKI

emerytowany profesor
gimnazjum łaneuckiego,

po długich i ciężkich cierpieniach zaopatrzony św. Sakramentami zasnął w Panu 1-go kwietnia 1934 r.

Pogrzeb odbył się w Łuźnej 4-go kwietnia 1934 r.

Ks. Koledzy.

„Francja na wulkanie“ (?)

Z pewną obawą daje powyższy tytuł artykutowi na temat wewnętrznych stosunków we Francji. Ale trudno. Nie jest on wynalazkiem krakowskiego dziennikarza. Powstał we Francji, jako charakterystyka dzisiejszej Francji podana przez sekretarza socjalistycznego związku nauczycieli, p. A. Delmas. — Zresztą tytuł ma swoje uzasadnienie.

Francję ogarnia z powrotem rewolucyjne wrzenie, któremu kres miał położyć koalicyjny rząd p. prezyd. Doumergue. Tylko, że wrzenie rewolucyjne wychodzi teraz z lewej strony, gdy przedtem szło z prawej. Pierwsze skrzypce gra obecnie partja socjalistyczna, względnie jej zawódowa przybudówka (C. G. T.), ze swym przywódcą p. Jouhaux. Z jej to inicjatywy odbył się w Paryżu w ub. sobotę kongres socjalistycznych związków zawodowych lub socjalizujących i komunizujących, przewany bombastycznie — „Stanami Generalnymi Pracy“. Kongres ten był próbą zjednoczenia wszystkich „ludzi pracy“ do walki o pewne ekonomiczne postulaty, ale w gruncie rzeczy był imprezą czysto polityczną zwróconą przeciw rządowi. Uchwalono tedy „jednomyślnie“ program ekonomiczny (tydzień 40 godzin pracy, nacjonalizacja banków, protest przeciw oszczędnościom budżetowym, żądanie robót publicznych i t. p.). Nie na to jednak uchwały ekonomiczne czekała opinia. Czekano na zajęcie stanowiska w sprawach politycznych przez kongres „Stanów Generalnych“. I to się stało.

P. Jouhaux nawet nieźbyt się kłopotował „ekonomicznym“ charakterem kongresu. Otwarcie wołał, że to „provincia (!) przybyła zapre-

tyczasowy tryb funkcjonowania cenzury szkolnej zawiera poważne luki i że luki te muszą być corychlej uzupełnione“.

Te słuszne uwagi kończy jednak organ rządowy dziwnym i niebezpiecznym zwrotem:

„Stosowanie zakazów, to system najmniejszego oporu i najmniejszego poczucia odpowiedzialności. Stosowanie zakazów w sprawie tak żywej, jak sprawa filmu dla młodzieży, nadmieru, nieomal generalny zakaz, bez żadnej egzekutywy musi doprowadzić do parodji intencji ustawodawcy“.

testować przeciw Paryżowi“ (przygrywka do manifestacji lutowych w Paryżu), a kończąc swój referat ekonomiczny oświadczył: „Jeśli dla przeprowadzenia tych postulatów trzeba będzie użyć siły, to jej użyjemy“.

Następnie żądał rozwiązania „formacji wojskowych“, które zagrażają „republiki“ i „demokracji“... Nie ulega wątpliwości, że to nie kto inny, tylko masoneria zasachowana zwrotem opozycji przez aferę Stawiskiego stara się przez p. Jouhaux odwrócić grożące jej niebezpieczeństwo. P. Jouhaux jest jej — narzędziem. Oczywiście — świadomem.

Jeszcze szerszej, niż p. Jouhaux, wypowiedział się dwa dni przedtem wspomniany p. Delmas na zebraniu Rady C. G. T. w Paryżu. Zapowiedział skupienie „wszystkich rewolucyjnych (!) sił“, w szczególności socjalistów i komunistów. A co do radykałów, to oświadczył, że, jeśli nie zechcą pójść z obozem rewolucji, wówczas rewolucjonisci pójdą przeciw nim tak, jak idą przeciw „reakcji“. A to dlatego, że „republika“ zagraża w tej chwili „straszny“ wróg faszyzm...!

Nie omieszkał p. Delmas, nauczyciel państwowy (!) funkcjonariusz, pogrozić rządowi:

„Od dzisiaj — wołał — nasz obowiązek (!) wobec rządu prawie faszystowskiego (!) jest jasny: pracować na wywróceniem go wszystkimi środkami i bez przerwy“.

Wobec tego powiedzieć trzeba, że tytuł artykułu: „Francja na wulkanie“ — ma pewne uzasadnienie. Jeśli funkcjonariusz państwowy wypowiada rządowi publicznie wojnę i za „obowiązek“ organizacji urzędniczej uważa pracę nad wywróceniem rządu, — jeśli ten urzędnik państwowy nawołuje komunistów do zjednoczenia się z socjalistami dla walki z rządem, — jeśli to robi publicznie, — jeśli to mówi wobec masy funkcjonariuszy państwowych i przy oklaskach z ich strony, — jeśli to wszystko potem prasa drukuje, — — — to w takim razie powiedzieć trzeba, że fala rewolucji ogarnia część społeczeństwa francuskiego.

Ale powiedzieć też trzeba, że — stan rewolucji trwać długo nie może. Na walkę wypowiedzianą rządowi i państwu przez p. p. Jouhaux i Delmas ktoś odpowie — też walką. Kto? Prawdopodobnie nie p. Doumergue. Ale ktoś inny młodszy i energiczniejszy!

B. R.

Na ziemiach Asytyj.

161 wyroków śmierci wykonano w Polsce

Na podstawie sprawozdań prokurator wszystkich sądów okręgowych z działalności sądów doraźnych za okres od czasu ich wprowadzenia, t. j. od 1 września 1931 r. do początku b. r. Sądy doraźne w tym okresie rozpatrzyły 255 spraw, przyczem poddano im 457 oskarżonych. Na karę śmierci skazały sądy doraźne 231 osób. Prezydent R. P. w 60 wypadkach skorzystał z prawa łaski. Na bezterminowe ciężkie więzienie skazano 154 oskarżonych. Sądy doraźne przekazały do postępowania zwykłego 69 spraw. W trybie doraźnym zapadły wyroki uniewinniające w trzech wypadkach.

Śmierć 4 chłopców przy manipulowaniu granatem.

We wsi Wołochwa na pograniczu sowieckiem czworo dzieci znalazło w rowie niewyszluszony pocisk artyleryjski. W czasie manipulowania przy pocisku nastąpił wybuch, który zabił na miejscu dwu chłopców, 8-letniego Ł. Zapruskiego i jego 7-letniego brata Władysława. Dwaj pozostali chłopcy zostali tak ciężko poranieni, że po przewiezieniu do szpitala w kilka godzin potem zmarli.

Bawił się oczami wydłubanymi towarzyszowi.

W szpitalu dla obłąkanych w Warcie pod Sieradzem wydarzył się we wtorek niesamowity wypadek. W czasie kontrolowania sal szpitalnych jedna z pielęgniarek wchodząc na oddział, stanęła przerażona. Przedstawił się jej bowiem potworny widok. Na łóżku leżał jeden z chorych, brocząc obficie krwią. Przy oknie zaś stał inny furjat i bawił się galkami ocznymi, podrzucając je jak piłki. Jak się okazało, furjat w czasie nieobecności pielęgniarki wydmuchał nożem towarzyszowi swemu oczy i bawił się nimi. O potwornym odkryciu pielęgniarka powiadomiła lekarza, który przywrócił do przytomności okaleczonego pacjenta zakładu.

NIE PROFESOR, LECZ BEZPŁATNY PRAKTYKANT W GIMNAZJUM. Przed kilkoma dniami został aresztowany we Lwowie niejaki Janik. Jak się okazuje nie był on profesorem, lecz bezpłatnym praktykantem w VII Gimnazjum we Lwowie. Aresztowanie Janika nastąpiło wskutek oszczerczego doniesienia na swoich przełożonych.

„Wyjaśnienia” żydowskie

o manewrach w Zaleszczykach.

Zargonowy „Moment” w depeszy ZAT. z Warszawy, podaje oficjalne wyjaśnienie Halperina, komendanta światowej organizacji „Brith Trumpeldor” w sprawie „manewrów”.

Historia tych manewrów jest taka, że w 1933 roku na posiedzeniu komendy „Brith Trumpeldor” postanowiono zwołać w jednym z krajów w Europie zlot tej organizacji.

— „Ponieważ na tenże posiedzenie zdecydowano, aby część uczestników przysłała na ten zlot pieszo i aby po drodze odbywały się różne skautowskie ćwiczenia: sygnalizacja, pierwsza pomoc i t. d. — zlot ten postanowiono nazwać „tamarunim” (sl. hebr. przyp.), które prasa przetłumaczyła słowem — „manewry”.

J. Halperin, któremu zlecono zorganizować te manewry, zwiedził szereg krajów, przyczem szereg państw ubiega się rzekomo o ten „zaszczyt” — a to ze względu na korzyści materialne, które miałyby osiągnąć „z powodu wzmożonego ruchu turystycznego” żydźniaków, wło czących się po kraju.

Co się tyczy Polski, to wymieniony Halperin w towarzystwie grupy ekspertów zwiedził Zaleszczyki, gdzie umożliwił miejscowym organom władzy poinformowanie go (!!) o urzędzeniu Trumpeldorjady w mieście. Jest również prawdą, że organy władzy przybywały ze swojej strony całkowitą pomoc na wypadek, gdyby Trumpeldorjada odhyla się w Zaleszczykach. Lecz nikt (kto? czy strona żydowska, czy strona polska? — przyp.) dotąd nie otrzymał zapewnienia o miejscu Trumpeldorjady i wszystkie pogłoski o uczynionych przygotowaniach w Zaleszczykach nie mają podstaw.

W najbliższych dniach będzie podana do wiadomości decyzja żydowskiej komendy naczelnej o miejscu tego zlotu. „Aby osłabić wrażenie podanych poprzednio wiadomości o tem przedsięwzięciu, komenda wyjaśnia, że program jego będzie następujący:

— Pierwszy dzień defilada, zbiorowe ćwiczenia, musztra, piramidy, gimnastyka i t. d.
Drugi dzień ćwiczenia sportowe — boks, dzju-dzitsu, robienie bronią, biegi i t. d.
Trzeci dzień: ćwiczenia polowe.
Dnia czwartego rozpocznie się druga światowa konferencja „Br. Tr.”.

Trudno powiedzieć, co w całej tej sprawie zasługuje na większą uwagę: czy sam fakt istnienia w Polsce wojskowo zorganizowanych od-

Paryskie sensacje.

(Korespondencja własna).

Paryż, w kwietniu.

Paryż żyje pod znakiem sensacji, które odświeżają na drugi plan wszystko, nawet przyjęcie wiosny, dość spóźnionej zresztą w tym roku i wcale niefaskawej dla spragnionych słońca i ciepła paryżan.

Jedną z tych sensacji, która na chwilę przesłoniła sobą nawet affaires Stavisky et Consortes, była sprawa sądowa pani d'Anglemont, żabójczyni prefekta Causeret. Tyle tajemnie, sekretnie, nieudolnie, legend osnuło Paryż od chwili wybuchu afery Stawiskiego, iż teraz każda niezupełnie wyjaśniona we wszystkich szczegółach sprawa uchodzi w opinii publicznej za powieść detektywistyczną. Pani d'Anglemont, która odgrywała w eleganckim półświatku Paryża wielką rolę od młodych już lat, zaliczała w poczet swych wielbicieli i protektorów niebylejakich magnatów z tytułem i bez. Zaliczał się do nich i arcybilioner, nabab wschodni, Aga Khan i magnat z Indji holenderskich van Hoochtat, i Jozef del Carril, król srebra z Meksyku, a nie brak było w tym korowodzie księżąt, dyplomatów, generałów, nawet przedstawicieli rodów panujących. W tym okresie posiadała p. d'Anglemont piękny pałacyk, auta, biżuterję, budzącą podziw znawców, i powodzenie. Tak od czterdziestego roku życia układała się karjera Ivonne Huet, późniejszej pani d'Anglemont. Lata biegnęły, przyszłość zmierzchała, ostatnim protektorem niemłodej już kobiety stał się prefekt Causeret. Starzejąca się i pozbawiona już atutów młodości, urody i majątku gwiazda w przystępie zazdrości i depresji zastrzeliła Causereta. I oto naokoło tej historii zaczął snuć Paryż różne domysły: jakoby w sprawę zamieszany jest szpieg, jakoby zabójstwo zostało popełnione z przyczyn politycznych, i t. d. Sala sądowa w dniu rozprawy była przepelniona po

brzegi, a prasa bulwarowa poświęcała całe kolunny rozważaniom na temat „tajemniczego” mordu.

Sensacja d'Anglemont była jednakże tylko epizodem, wówczas gdy afera Stawiskiego i tragiczne jej konsekwencje są stałym leitmotywem życia politycznego Francji, a w każdym razie Paryża. W danej chwili ośrodkiem uwagi i sensacji stało się śledztwo w sprawie zabójstwa sędziego Prince'a. Aresztowanie trzech wskazanych przez komisarza Bony indywiduów nie rozwikłało bynajmniej tajemnicy i nie rozproszyło mroków, w których toniła ta sprawa. Wręcz przeciwnie. Podejrzliwość i brak zaufania wśród publiczności oraz częste prasy do Surete Generale jest taki, iż nie morderców, lecz detektywa posądzają się o winę. Komisarz Bony otrzymał wyraźne votum nieufności z tytułu dokonanych przezeń rewelacji i aresztów, które — jak twierdzą niektórzy — mają na celu sprowadzenie śledztwa na fałszywe tory i osłonięcie istotnych winowajców przed odpowiedzialnością. Z drugiej strony odlegają się głosy, iż wersja o zamordowaniu Prince'a jest mylną, fałszywą, iż Prince popełnił samobójstwo. Wersję tę podtrzymuje i motywuje znany publicysta G. Pioch w dzienniku „L'Ouvre”, wykazując, iż de facto Prince nie posiadał w ręku dowodów ani dokumentów niebezpiecznych dla mafii, tak, iż nie było faktycznego powodu usuwania go na drodze mordu.

Wszystko zresztą, co się mówi i pisze o sprawie Stawiski—Prince i o jej rozgąszeniach, pozostawia dużo do życzenia pod względem ścisłości i jasności. Wątpić można, czy w ogóle sprawa ta i wszyscy aktorzy i wspólnicy mafii staną w świetle dziennem przed sądem opinii.

P. P.

Dziś i codziennie

„WANDA”

w teatrze świetlnym

Najwspanialszy film wszystkich czasów. — Monumentalne arcydzieło realizacji genialnego **Rubena Mamouliana** twórcy „Dr. JEKYLLA” i „ULIC WIELKOMIEJSKICH” „KUSICIELKA” **Greta Garbo** w swej fenomenalnej tryumfalnej kreacji

Królowa Krystyna

Dzieje królowej kobiety. Upajający dramat miłości. W rolach męskich dawno niewidziani **John Gilbert** i **Lewis Stone** Film ten porwie wszystkich mocą wrażeń, niewidzianą dotychczas grą i oszałamiającą wystawą.

Z całego świata.

Spisek na króla rumuńskiego?

Z Bukaresztu donoszą o wykryciu spisku przeciwko królowi Karolowi. Podobno istniał zamiar wymordowania całej rodziny królewskiej, usunięcia obecnego rządu i obwołania dyktatury wojskowej. Spiskowcy, na czele których stał pułk. Prekup, zamierzali w niedzielę dnia 8-go b. m., t. j. w pierwszy dzień Wielkiejnocy starego stylu, wysadzić w powietrze katedrę w Bukareszcie podczas uroczystego nabożeństwa. W tym celu postanowiono umieścić w podziemiach katedry dwie skrzynie dynamitu. Na ślad spisku na prowadziło władze zeznanie sierżanta Savianu, który w dniu 6-go b. m. zameldował swemu dowódcy, że z polecenia kilku dowódców w Bukareszcie ma dostarczyć do stolicy dwie skrzynie materiałów wybuchowych. Sierżant w zamówionym czasie zawiózł skrzynie z dynamitem do wskazanego lokalu. Po chwili zjawił się pułk. Nicora w towarzystwie dwóch ludzi. W tym momencie zostali oni aresztowani. Ogółem aresztowano 10 osób, a wśród nich pułk. Grigorye, gen. Schnidta, pułk. Patraulia i kilku studentów. W tej sensacyjnej sprawie po przeprowadzeniu śledztwa ma być wydany oficjalny komunikat.

dziaków żydowskich, czy ton, w jakim zargonówka pisze o przyjeździe Halperina, który „dla możności władzom poinformowania go”...

Pomimo kłesk, spadających na żydostwo, zarówno w Niemczech, jak i na dalszym zachodzie Europy, żydzi w Polsce nie tracą jakości na fantazji.

Przed wyborem prezydenta Czechosłowacji.

Na środę zwołano w Pradze posiedzenie prezydium sejmu i senatu celem ustalenia terminu wyborów prezydenta republiki czechosłowackiej. Ostatni wybór odbył się w dniu 27 maja w 1927 r. Według artykułu 58 konstytucji czechosłowackiej wybór prezydenta powinien się odbyć w okresie czterech ostatnich tygodni przed zakończeniem kadencji prezydenckiej. Należy przypomnieć, że parlament czechosłowacki chciał nadać w swoim czasie, Masarykowi, po powstaniu państwa godność dożywołnego prezydenta republiki. Masaryk jednak nie przyjął tego zaszczytnego wyróżnienia, wyrażając życzenie, by stosowano każdorazowo wybory po upływie kadencji prezydenckiej.

Zabójcy Prince'a twierdzą, że są niewinni

Sąd w Dijon rozpatrywał ostatnio podanie domniemanych sprawców zabójstwa sędziego Prince'a, Lussats'a i Carbonne'a o prowizoryczne wypuszczenie ich na wolność. Podanie to zostało jednak odrzucone przez sąd, który wydał nakaz zatrzymania ich do 19 kwietnia. Nie uwzględniono również w Paryżu podobnego podania „Jo Postracha”, który będzie przytrzymany w więzieniu jeszcze jeden miesiąc. Wobec odrzucenia podania, Carbonne napisał list do prywatnego detektywa Faralique'a, którego prosi o przeprowadzenie dochodzenia w sprawie zabójstwa Prince'a. W innym zaś liście do rodziny, Carbonne skarży się, że jest niewinny i że przetrzymywanie go w więzieniu pod zarzutem morderstwa, ośmiesza władze francuskie wobec społeczeństwa i wobec zagranicy.

W sprawie Stawiskiego przesłuchiwało one gdań h. podsekretarza stanu w ministerstwie wojny Hulin'a. Na życzenie Stawiskiego urządził on spotkanie aferzysty z ministrem pracy Francois Albertem. Stawiski zabiegał wtedy o

Kupuj tylko

ROGERJI im. SW. TERESY
STEFANA HYŁY KRAKOW.
WIŚLNA 6.

mydła, kremy, perfumy, wody kolońskie
kosmetyki, gabki, galanterja toaletowa,
złota, chemikalja i t. d.

TOWAR W WIELKIM WYBORZE,
NAJLEPSZEJ JAKOŚCI.

Ceny niskie.

Ceny niskie

ulokowanie w kasach ubezpieczeń społecznych nie tylko bonów bajonkich, ale i węgierskich. Świadek zeznał, że sam jednak zwrócił uwagę ministrów na tajemniczość zabiegów Stawiskiego.

Tredowaci opanowali miasto.

Ulice Allahabadu (Indje brytyjskie) ogładaly niesamowitą demonstrację. Sześciuset tredowatych zagroziło wejście do kilku dzielnic miasta, poczem pochód ich przeciągnął demonstracyjnie przez ulice. W czasie pochodu tredowaci odsłaniali swe rany i pokazywali je przechodniom. Steroryzowana ludność Allahabadu zamknęła się w mieszkaniach i nie wychodziła na ulice, gdyż tredowaci wzbraniają się opuścić miasto. Jest to z ich strony protest przeciw obniżeniu im za siłków rządowych. Założyli oni obóz obok gmachu elektrowni i stąd podejmują od czasu do czasu wycieczki na miasto, siejąc panikę wśród ludności, która ucieka w popłochu do domów na widok niesamowitych demonstrantów.

Przemyt masła za 18 milionów franków

Rząd holenderski opublikował dane, odnoszące się do eksportu masła do Belgji. Okazuje się, iż w 1933 r. sprzedano Belgji 3.9 milj. kg. masła, podczas gdy władze celne belgijskie zanotowały tylko 2.4 milj. kg. Wynika z tego, że jedna trzecia eksportu masła holenderskiego została przewieziona do Belgji przez zieloną granicę. Skarb belgijski poniósł w ten sposób przeszło 18 milionów franków straty.

NIE ZDAŻYŁ UCIEC Z AUSTRII. W Wiedniu aresztowano, zbiegłego w styczniu ze szpitala znanego przywódcę socjalistów J. Fittzuma. Aresztowania dokonano w chwili, gdy usiłował on zbiec zagranicę w ciężarowym samochodzie, dostarczonym przez syna profesora uniwersytetu Spanna.

ODKRYCIE TAJEMNICZEJ KRAINY OFIR? Z Addis Abeby, stolicy Abisynji donoszą, że uczony archeolog francuski, prof. Berytronde, odnalazł znaną z Biblii tajemniczą krainę Ofir, słynną ze swych terenów złotodajnych, oraz z kopalń drogocennych kamieni, któremi król Salomon ozdabiał swój pałac w Jerozolimie. — Uczony francuski zapewnia, że trafił na ślad tych kopalń oraz na ruiny licznych świątyń i innych monumentalnych budowli. Odkrycia, dokonane przez prof. Berytronde, zgadzają się z opisami biblijnymi.

Kościół katolicki w cyfrach.

W dniach ostatnich ukazał się nowy rocznik papieski „Annuario Pontificio” na rok bież. Na 2204 stronach tego najnowszego schematyzmu Kościoła katolickiego mamy zilustrowaną znakomicie olbrzymią pracę tej wszechświatowej organizacji, jaką jest Kościół rzymsko-katolicki, imponujący i tym, którzy stoją zdala, swym rozwojem i tężyzną duchową.

Wymujemy kilka danych, odnoszących się do hierarchii i administracji kościelnej. Kolegium kardynałskie, którego pełna liczba (nigdy prawie nieosiągnięta) wynosi 70 członków, liczy w ostatnim „Annuario Pontificio” — 56 purpuratów, ponadto 2 kardynałów jest zarezerwowanych „in petto”, t. zn., że nazwiska ich nie zostały jeszcze ujawnione. Zatem wakuje (według A. P.) 12 miejsc w Kolegium; obecnie już 13 wobec zgonu kardynała Ehrle. Z pośród kardynałów jeden jest powołany przez Papieża Leona XIII, 7 przez Pap. Piusa X, 12 przez Benedykta XV, 36 przez Piusa XI. Za pontyfikatu obecnego Ojca św. zmarło 53 kardynałów.

Oprócz 7 biskupstw rzymskich podmiejskich (siedzib kardynałów-biskupów) mamy 10 patriarchatów-rezydencyjnych i 4 patriarchaty tytularne, 207 stolic metropolitalnych, 38 stolic arcybiskupich (niemetropolitalnych), 905 stolic biskupich rezydencjalnych, 673 tytularnych metropolitalnych, arcybiskupów i biskupów, 45 prelatów i opactw t. zw. „nullius”, 256 wikariatów apostolskich, 104 prefektury apostolskie, nadto 37 innych samodzielnych placówek administracyjnych misyjnych.

Za pontyfikatu Ojca św. Piusa XI powstało 90 arcybiskupstw i biskupstw, 35 Wikariatów Apostolskich, 38 Prefektur Apostol. (z których już 18 zostało podniesionych do godności Wikariatów Apostol.) i 26 innych samodzielnych placówek misyjnych. W ostatnich miesiącach (po zestawieniu oficjalnem, t. zn. od 1. I. 1931) powołał Ojciec św. już nowe dalsze placówki administracyjne do życia, m. in. administrację apostolską na Lemkowszczyźnie. (KAP).

Ruch wydawniczy

NOWY KWARTALNIK LITERACKI.

Ukazał się zeszyt 1-szy „Verbum“, kwartalnik poświęconego zagadnieniom kultury współczesnej. Redaktorem pisma jest dr. Konrad Górski, z pod jego też pióra wyszła najważniejsza część zawartości tego zeszytu. Dr. Górski daje obszerny fragment swojej monografii o Franciszku Mauriacu, mianowicie rozważania na temat odpowiedzialności moralnej powieściopisarzy, genezy powieści, życia wewnętrznego i psychologii nawrócenia w powieściach Mauriac'a. Gruntowna znajomość zagadnień, ścisłość analizy i jasny, logiczny wykład znaną już wywody krytyczne dra Górskiego, który daje w tymże zeszycie równie bystry rozbiór powieści Conrada „Lord Jim“. Treści numeru dopełnia scena z tryptyku teatralnego Z. Horezaka „Trzej Królowie“, fragment z pamiętnika rzeźbiarki Zofii Sokolowskiej, zmarłej jako Siostra Franciszka Służebnie Krzyża oraz wiersze religijne A. N. i Jerzego Lieberta.

Pismo, ozdobione ładnymi drzeworytami „Verbum caro factum est“ W. Goryńskich, tłoczono jest w wykłonnej szacie typograficznej w pracowni graficznej Salezjańskiej Szkoły rzemiosł w Warszawie. Adres redakcji i administracji: Księgarnia „Verbum“, Warszawa, Moniuszki 5.

NR. 14 „MOJEGO PISEMKA“, tygodnika obrazkowego dla dzieci, zawiera treść następującą: A. Bara: Kryzys współczesnej kultury, ks. St. Podolskiego: Jeszcze w sprawie życia „mianarodzonych“, dr. St. Brzezińskiego: Biskup — podkancelerzy Piotr Tomicki na tle swej epoki, prof. dr. B. Bruckusa: Problematyka planowej gospodarki sowieckiej Rosji, F. Rapfa: Na falach eteru, Przegląd piśmiennictwa, ks. J. Rośtorowskiego T. J.: Sprawozdanie z ruchu religijnego, naukowego i społecznego, inż. A. Konopki: Drogi wodne w Polsce i zagadnienie Wiśły. Adres administracji: Kraków, ul. Kopernika 26.

„PRZEGLĄD POWSZECHNY“ za kwiecień, maj, czerwiec b. r. zawiera treść następującą: A. Bara: Kryzys współczesnej kultury, ks. St. Podolskiego: Jeszcze w sprawie życia „mianarodzonych“, dr. St. Brzezińskiego: Biskup — podkancelerzy Piotr Tomicki na tle swej epoki, prof. dr. B. Bruckusa: Problematyka planowej gospodarki sowieckiej Rosji, F. Rapfa: Na falach eteru, Przegląd piśmiennictwa, ks. J. Rośtorowskiego T. J.: Sprawozdanie z ruchu religijnego, naukowego i społecznego, inż. A. Konopki: Drogi wodne w Polsce i zagadnienie Wiśły. Adres administracji: Kraków, ul. Kopernika 26.

Humor.

Przykre strony zawodu. Profesor do żebraka: — Czy wam się nie nudzi całe życie stać i nie nie robić?

Żebrak: — Hm. nie uskarżam się na to wcale. Każdy zawód ma swoje przykre strony.

W biurze pośrednictwa pracy. — Na stróża nocnego potrzebny mi człowiek o nienagannym prowadzeniu się.

— To w sam raz posada dla mnie! — Za moje wzorowe zachowanie się darowano mi 6 lat z mojego ostatniego wyroku.

Od czwartku dnia 12 b. m. w kinoteatrze „SZTUKA“

Krynica humoru i śmiechu, czarująca artyzmem i urokiem przebojowych piosenek!

PIESNIARZ WARSZAWY

fascynujący, upojny romans miłosny o emocjonującej treści i niezwykłym napięciu komedjowym! Przebojowe, popularne piosenki, które są na ustach całej Polski:

„Tylko z Tobą i dla Ciebie.....“ „Zrób to tak.....“

Wspaniała mistrzowska kreacja Eug. Bodo w otoczeniu M. Gorczyńskiej, Basi Gilewskiej i inn. komika Wład. Waltera, M. Znicza i inn.

Reżyserji M. WASZYŃSKIEGO. Pierwszy film polski, który pobit rekord sukcesu i powodzenia największych szlagierów dotychczas widzianych. — Ceny popularne od 50-ciu groszy.

Przysięga lekarzy katolickich w Szanghaju

Studenti medycyny na uniwersytecie katolickim „Aurora“ w Szanghaju przed otrzymaniem dyplomu składają przysięgę, która świadczy o głębokiej trosce kierowników tej uczelni, by młodzi, rozpoczynający swą życiową karierę lekarze, stosowali się w życiu do zasad, głoszonych przez Kościół katolicki. Formuła tej przysięgi jest następująca:

„W moim zawodzie lekarskim będę zawsze wiernym w stosunku do zasad moralności i nie będę zapominał o moim honorze. Będę jednakowo udzielał pomocy lekarskiej tak biednym, jak i bogatym. By pomocą moja była skuteczniejsza i lepsze dawała wyniki będę stale się kształcił, aby wiedza moja się pogłębiała a wiadomości szły z prądem czasu. Obowiązkiem moim będzie zawsze udzielić się na wezwanie chorego, nawet o najbardziej zakaźnej chorobie, jak również obowiązkiem moim będzie zachowanie tajemnicy zawodowej. Będę dokładał wszelkich starań, by zwalczać skutecznie choroby i praktyki neo-maltuzjańskie. Będę starał się w miarę możliwości dbać o zdrowie moich chorych, bowiem życie jest świętym darem od Boga. Przedewszystkiem troszczyć się będę o matki i dzieci. Będę zawsze uważał za swój obowiązek uprzedzić chorego, który już nie może nigdy wyzdrowieć o jego przeznaczeniu, by miał czas przed śmiercią pojednać się z Bogiem. Nie będę nigdy żądać wygórowanych kwot od swych pacjentów i będę zawsze poświęcał pewien odsetek swego czasu na pielęgnowanie ubogich. Nie przyjmę w żadnym wypadku pieniędzy, któreby nie były honorarium za przysługę lekarską w ramach dozwolonych“.

Należy podziwiać w tej przysiędze wysoki poziom moralny oraz głębokie poczucie etyki społecznej. Podobna formuła przysięgi przydałaby się również i na innych uniwersytetach. (KAP.).

Rzeczy ciekawe

GŁOSNIKI ZAMIAST... BOMB.

Według doniesień pism amerykańskich Anglia postanowiła wprowadzić nową, rewelacyjną metodę walki z powstaniami dzikich plemion, zamieszkujących odległe kolonie Imperium Brytyjskiego. Mianowicie, postanowiono

że samoloty angielskie zamiast bomb, które stałyby śmierdzącą i zniszczeniem wśród dzikich, będą używały potężnych głośników, przy pomocy których potężny „głos z nieba“ będzie w języku tubylczym wypowiadał groźne słowa, nawołujące zbuntowanych do posłuszeństwa wobec Anglii.

Podobno głos ten brzmi groźnie i potężnie. Anglii obiecają sobie bardzo dużo po tej bezkrwawej bronii, przy której pomocy uda się być może zlikwidować niejedno powstanie dzikusów.

I W CHINACH PALĄ NA STOSIE KSIĄŻKI. Według informacji z Szanghaju, władze chińskie dokonały tam spalania 140 książek i broszur, których treść została potępiona przez Kuomintang. Wśród spalonych książek znajdują się powieści i sztuki teatralne młodego autora Dien-Hana, który przez czas dłuższy kształcił się w Japonii, a ostatnio zmuszony został ze względu na swe skrajne poglądy do porzucenia posady w jednej z firm kinematograficznych.

92 metry na nartach w powietrzu.

Zygmunt Ruud, norweski narciarz, w czasie zawodów w Rategu-Planica w Jugosławii, ustanowił nowy rekord światowy, skacząc 92 metry.

Sport.

Kraków — południowa Szwecja.

Ciekawy mecz piłkarski rozegra w dniu 26 sierpnia w Krakowie piłkarska reprezentacja Krakowa, a mianowicie — z reprezentacją Szwecji południowej.

Mecz odbędzie się z okazji jubileuszu 15-lecia Krak. Okr. Zw. Piłki Nożnej.

Wyścig automobilowy Brescia — Rzym.

W wielkim wyścigu automobilowym, na dystansie tysiąca mil, zamkniętym w obwodzie Brescia—Rzym—Brescia, zwyciężył kierowca Varzi na Alfa Romeo w czasie 14 godz. 8 min. i 5 sek., mając średnią szybkość 114.367 km. na godzinę, przed Nuvoletti na Alfa Romeo — 113.122 km.

Arsenal mistrzem Anglii.

Drużyna piłkarska Arsenalu, pokonawszy ostatnio najgroźniejszego swego konkurenta, Huddersfield Town, w stosunku 3:1, wysunęła się na czoło tabeli o mistrzostwo Anglii różnicą 4 punktów i może się już dziś uważać za mistrza Anglii, aczkolwiek rozgrywki nie zostały jeszcze ukończone.

Dwa czołowe kluby, Arsenal i Huddersfield Town mają wprawdzie jeszcze do rozegrania po dwa mecze, trudno jednak przypuścić, aby oba te mecze mogły wyrównać stratę 4 punktów, jaka dzieli Huddersfield od Arsenalu.

Reprezentacja Polski na mecz z Czechosłowacją.

Ustalony został definitywnie skład naszej reprezentacji piłkarskiej, która w nadchodzącą niedzielę rozegra w Pradze mecz międzypaństwowy z Czechosłowacją, w ramach eliminacyjnego turnieju o mistrzostwo świata.

Skład przedstawia się następująco: Bramka: Albaszki (Pogoń), rezerwa — Jachimek (Warsz.). Obrona: Bułanow (Polonia) — Martyna (Legja). Pomoc: bracia Kotlarezykowie (Wisła) — Mysiak (Cracovia). Atak: Urban — Peterek — Wilimowski (wszyscy — Ruch) — Niechei (Pogoń) i Artur Woźniak (Wisła).

Z powodu niewyleczonej dotąd kontuzji do reprezentacji wstawieni nie zostali — Nawrot i Matjas.

Drużyna nasza wyjeżdża na mecz w piątek wieczorem. Mecz sędziowany będzie przez arbitra niemieckiego, p. Fuchsa.

Humor

Pycha, obżarstwo i protekcja. — Ile jest grzechów głównych?

— Siedm.

— Wylicz.

— Pycha, obżarstwo, protekcja...

— Co? co? protekcja?

— A tak, proszę pana profesora: mój tato, co na kolei służy, wie o tem najlepiej.

Literacka wzajemność słowiańska.

(Na marginesie tomu IV. Prac. Pols. Towarzystwa dla badań Europy wschodniej i Bliskiego Wschodu pt. „Z zagadnień kulturalno-literackich Wschodu i Zachodu“, Kraków 1934. Stron 358).

Bywają wśród prac naukowych takie, co albo nie ciekawia sfer szerokiej albo nie dają się łatwo popularnym słowem powtórzyć, ale są i takie, których treść i osnowa jak najpowszechniej poznane być mogą i powinny. W zbiorze studiów, zamkniętych w nazwanym powyżej pojeźniku, są prace różnorodne, w osobny zaś dział związane zostały prace polskie: jest ich ośm. Publicysta polski sięga okiem do prac ostatnich w spisie, a są nimi: Wacława Lednickiego „Z notatnika komparatysty“ i Stanisława Rospondy „Słowianie Matija Czap o Adamie Mickiewiczu“.

„Komparatysta“ zapisuje zgodności i styżne punkty dzieł różnorodnych np. polskiego „Powrotu piosły“ Niemcewiczowego i „Gore ot uma“ Gribojedowa w naszej książce. Dowiadujemy się stąd, że zamordowany w Teheranie poeta rosyjski Gribojedow pochodził z rodu polskiego Grzybowski herbu Prus II, której przedstawiciel w 1614 w Moskwie się wstawia jako prawoznawca i autor Kodeksu.

Prawnika potomek huzar i poeta zawarł znajomość z Polską, gdy jako żołnierz w 1812 do 1815 z irkuckim pułkiem huzarów przebywał w Mohylewie, Słoninie i Brześciu. W samym Brześciu przeszło dwa lata. Niedaleko od Brześcia są Skoki Niemcewiczowe, Niemcewicz zaś postacią jest wtedy tak popularną, że mógł

się z nim Gribojedow spotkać, a napewno jego twórczością literacką się zainteresował. Dodajmy, że przyjaciel jego książkę Wjasemskij, doskonałe znający Polskę i dla Polski żywcem usposobiony, był osobistym przyjacielem i Niemcewiczem i Mickiewiczem. Z Mickiewiczem zetknął się Gribojedow w 1928 w Petersburgu. Był G. członkiem „Petersburskiego Wolnego Towarzystwa Miłośników Literatury Rosyjskiej“, w którym referowano wiele o Polsce, w księgozbiorku posiadano sporo dzieł polskich i które utrzymywało żywą wymianę myśli z warszawskim Towarzystwem Przyjaciół Nauk.

Z wszystkich tych faktów wynika łatwość i możność poznania dzieł Niemcewiczowych przez pisarza rosyjskiego, a wyrażony wpływ i zależność rosyjskiego utworu „Biada z rozumem“ (Gore ot uma) od polskiej komedji „Powrót piosły“ wykazał i dowodami poparł szczerliwie prof. Lednicki. Do objawów pochodzenia kultury polskiej na wschód, jakie już Brückner pokazał, przybył teraz jeden nowy dokument.

Dlatego ta rozprawa więcej i bardziej nas zajmuje, niż druga praca „komparatysty“ mianowicie o „Zamieci“ Puszkina, w której podziwiany nadzwyczajne czytanie autora i świetna pamięć, bardzo niszczą w zestawieniu jednorodnych zjawisk literackich.

Bardziej interesująca dla czytelników dziennika jest praca Dr. St. Rospondy o słowiańskim profesorze, który wśród Polski i dla Polaków pracował i w zjawiska literackie polskie wnikał głębiej niż współcześni tym zjawiskom sami Polacy. Był nim Maciej Czap (1797—1835), wielojęzycowca, bo władający 18 językami, dziełki gubernatorowi galicyjskiemu Hauerowi profesor gimnazjum i uniwersytetu we Lwowie (1822—1827), dla którego Polacy, przezeń poznani też w Krakowie i Warszawie, byli „jed-

nym z najlubiejszych narodów na świecie“. Czap miał bibliotekę własną z 4000 dzieł, korespondował z wielu Polakami z którymi się też zaprzyjaźnił i przez których sobie potem do Lublany dzieła polskie sprowadzał. Zmarł tragicznie w nartach Sary.

Otóż ten Słoweniec poznał się natychmiast po przeczytaniu na pięknie poezji Mickiewicza, a zwłaszcza na pięknie „Pana Tadeusza“. „Dla Czopa żywe, malownicze obrazy przyrody, przewyższające barwnością obrazy Goethego, są klejnotem Tadeusza“. Takie wyznanie złożył Słoweniec wtedy, gdy Polacy jeszcze „zarazę“ romantyczną Mickiewicza wyklinali i wierszokłótów nad wieszczą stawiali. Piękny to skutek współżycia duchowego słoweńsko-polskiego.

Ala mamy i równocześnie objaw symbiozy takiej polsko-słoweńskiej. Wykładnikiem wzajemności słowiańskiej z naszej strony jest wysiedlenie lwowski, pod stałym nadzorem policyjnym żyjący w Lublanie jako internowany „rebelant“ — Emil Korytko (1812—1839). Ostatnie dwa lata spędził między Słoweniami i wiele zdziałał dla pobratymców słowiańskich. On skłonił największego słoweńskiego poetę Preszerna, że przelśnił kilka utworów Mickiewiczowych, z jego natchnienia wydawnictwa Carniola i Illyrisches Blatt drukowały przekłady Karpińskiego, Krasickiego i Bogusławskiego, a co najważniejsze, ten młody Polak pierwszy wsłuchał się w bogatą pieśń ludową i w wędrowkach po Słowenji zebrał Słowenskie pesmi krajnskega naroda (5 tomów) i uświadomił Słowencom piękno i bogactwo ich pieśni ludowych.

Korytko internowany był z Bogusławem Hoderzyńskim. Długie były starania o ulaskawienie obu wygnańców. Amnestja przyszła w porę jeszcze dla Hoderzyńskiego. 10 września 1839

opuścił Lublanę i wrócił do Lwowa, ale zapóźno dla Korytki. Ten zmarł 31 stycznia 1839. Pogrzebiono go w Lublanie obok Czopa i Vodnika, dwu wielkich Słowenów. Trumną do mogiły zanieśli na swych barkach studenci lublańskiego liceum. Czap — Słoweniec, polakofil i Korytko — Polak Słowenofil! dziś leżą w wiecznem pobrataniu, dwie postaci wzajemności słowiańskiej z epoki wspólnej niewoli. — (Jan Magiera: „Pamięci Emila Korytki“ w Świecie słowiańskim z 1911. I. str. 192—207).

We wspomnianej w tytule książce czytamy sympatyczny artykuł ks. Fryderyka Hucker-manna T. J. „Gedanken über Polens europäische Aufgabe“, który ten autor przysłał z wdzięcznością polskiemu narodowi za pomoc i wyzwolenie z bolszewickiej niewoli. Chrześcijańskość polskiej literatury — a drugiej takiej literatury w świecie nie spotkał autor (die in der ganzen Welt unter den modernen Literaturen nicht ihresgleichen hat) — i geograficzne położenie Polski sprawiają, że Polska i dziś (n. p. 1920) i w przyszłości przedmurzem chrześcijaństwa zostaje, a chrześcijańskie ethos polskiej myśli świeckiej sprawić może, że Europa się wreszcie kiedyś uchrześcijani. W Polsce on tylko widzi (den einzigen Weg, auf dem Europa wieder christlich werden kann). I widzi on dalej „das Gnadensbild von Wilno, wo jene Lichter nicht verlöschen, die das kostbare Geheimnis der europäischen Kultur bewachen“ — tak, w Ostrej Bramie nie gasną te światła, co kosztowną tajemnicę europejskiej kultury chowają i jej siły strzegą.

Cenny i wartościowy jest czwarty tom „Prac Polskiego Towarzystwa dla badań „Wschodu“ z „zagadnieniami kulturalno-literackimi Wschodu i Zachodu“.

Co słychać w Krakowie.

Czwartek 12; Juliusza pap., Wiktora m.
Wschód słońca 4.48, zach. 18.27.
Długość dnia 13 godzin i 26 min.
Piątek 13; Hemenegilda m., Idy m.
Wschód słońca 4.46, zach. 18.29.
Długość dnia 13 godzin i 28 min.

O ZATRUDNIENIE BEZROBOTNYCH Z KRAKOWA. W dniu 10 bm. odbyło się w sali portretowej na Ratuszu pod przew. wiceprez. dr. St. Klimieckiego zebranie architektów i przedsiębiorców budowlanych w sprawie zatrudnienia bezrobotnych na terenie miasta Krakowa. P. wiceprezydent zaapelował do zebranych, aby przyjmowali do prac w bieżącym sezonie przedewszystkiem bezrobotnych, zamieszkałych na terenie m. Krakowa i zarejestrowanych w Miejskim Biurze Pomocy Bezrobotnym. Po omówieniu trudności, na jakie napotykała przedsiębiorcy z tytułu przyjmowania niekwalifikowanych ludzi, uchwalono, by w miarę możliwości każdy z przedsiębiorców zatrudniał bezrobotnych z Miejskiego Biura przy placu Jabłonowskich 19 (tel. 171-90).

NIE WOLNO ZALEPIAĆ OGŁOSZENIAMI DOMÓW. Stwierdzono, że fasady realności, rynny, bramy oraz parkany prywatne w miejscach zalepiano różnego rodzaju ogłoszeniami, co w wysokim stopniu wpływa na nieestetyczny wygląd miasta. Zarząd miasta wzywa właścicieli realności, ażeby bezwzględnie zarządzić usunięcie powyższych ogłoszeń.

POTRĄCONY PRZEZ POCIĄG został wczoraj rano w Łobzowie Michał Kierkała lat 27, robotnik, doznawszy obrażeń na głowie. Pogotowie Rat. przewiozło go do szpitala.

NOŻAMI ZOSTAŁ POKŁUTY wczoraj popołudniu Ad. Suma, lat 27 oraz jego matka Anna, lat 67, przez Fr. Szaraja i Zdz. Gwizdowski. Z licznymi ranami przewieziono poklutech do szpitala św. Łazarza.

ŻEBRACY KRADNĄ. Policja aresztowała Franciszkę Zawadę, lat 43, robotnicę bez miejsca zamieszkania, za kradzież torebki damskiej wart. 30 zł. z lady sklepowej na szkodę właściciela sklepu Süskinda przy Rynku gł. 9, gdzie w dniu 10 bm. przyszła po jalmużę. Torebkę odebrano i zwrócono poszkodowanemu. — Ujęto również B. Seretnego, lat 24, robotnika, za kradzież zarzutki wart. 50 zł. z kuchni hotelu Londyńskiego przy ul. Stradom 11, dokąd przy był po jalmużę. Zarzutkę odebrano.

POD POZOREM MALŻEŃSTWA wyludził Jan Opaliński, lat 24, robotnik, kwotę 500 zł. od Wiktorji Delewskiej z Pohorowic pow. Miechów. Oszustka zatrzymano.

NIEBEZPIECZNY ATAK SZALU. Dnia 10 bm. w godzinach popołudniowych dostał ataku szalu Piotr Zajda, lat 31, dozorca domu, zam. przy Al. Słowackiego 54. Pod wpływem szału począł on demolować swoje mieszkanie oraz pobliż żonę Helenę i usiłował ją przebić nożem. Zajdę ubezpieczyli wezwani posterunkowi przy pomocy domowników, poczem wezwano Pogotowie z Ubezpieczalni społ. i po zastosowaniu zastrzyku uspakajającego przewieziono go do zakładu dla umysłowo chorych w Kobierzynie.

—oo—

ZAWIADOMIENIA I KOMUNIKATY.

WALNE POSIEDZENIE Stow. Pauli Milosierdzia św. Wincentego a Paulo odbędzie się dnia 14 bm. o godz. 16-tej w Domu SS. Miłosierdzia przy ul. Warszawskiej 6a.

POSIEDZENIE POL. TOW. HISTORYCZNEGO odbędzie się w sobotę 14 bm. o godz. 18-tej w Seminarjum Języka Pol. (ul. Gołębia 20).

—oo—

REPERTUAR TEATRU SŁOWACKIEGO.

Czwartek: „Chcę właśnie ciebie“.
Piątek: „Ludna historia“.
Sobota: „Królewska rodzina“ (gośc. występ Wandy Siemaszkowej).

REPERTUAR KINOTEATRÓW.

ŚWIT: „Arystokracja podziemi“.
WANDA: „Królowa Krystyna“ (G. Garbo).
SŁONKO: „Serce olbrzyma“.
APOLLO: „Casanova“.
SZTUKA: „Pieśniarz Warszawy“.
UCIECHA: „Czibi“ (F. Gaal).
PROMIEN: „Uśmiech szczęścia“ i „Liljanka się kocha“.
BAGATELA: „Człowiek-Lew“.
ADRIA: „Dziś żyjemy“ i „Profesor w kabarecie“.
ATLANTIC: „Józef w Egipcie“ (film bibl.).
KINO DOMU ŻOLNIERZA od 12 do 14: „Kaprys Madame Pompadour“.

OPERA KRAKOWKA W CIESZYNIE daje w piątek 13 bm. „Lucję z Lammermoor“ Donizetti'ego w premijowej obsadzie, z gościnnym występem Ady Sari, która potem wyjeżdża zagranicę na koncerta i występy operowe.
KRYSTYNA ANKWICZ-SZYJKOWSKA wystąpi w niedzielę 15 bm. w sali Starożytności.

Pod nowym Zarządem Katolickim.

Kinoteatr dźwiękowy „SŁONKO“ ul. Lubicz 15.

Od 12 kwietnia b. r. — Najwspanialszy film ostatnich czasów

Serce Olbrzyma Wallace Beery

z najnowsza kreacją znanego przedstawia mistrza atletów, siłacza, występującego w walkach zapasniczych świata: około jego osoby rozwinęła się żywa, nader interesująca akcja. — Początek przedstawień o 5, 7, 9, w niedzielę także o 3 cieję.

Poranki: Róże św. Teresy 12, 13, 14 o godzinie 3-ciej, w niedzielę 15-go 10 i 12.

Akademik mordercą swego kolegi.

DZIŚ POCZĄTEK 12-TODNIOWEJ ROZPRAWY PRZECIW OLEJNICZAKOWI.

Przed krakowskim sądem przysięgłych rozpoczyna się dzisiaj proces przeciw studentowi filozofji U. J. 24-letniemu Stanisławowi Olejniczakowi, który 26 maja ub. roku zabił w ohydny sposób swego kolegi, Stan. Lechowicza, słuchacza V roku teologii U. J. Morderstwa dokonał obwiniony w Przewoźniku podkrakowskiej w czasie, gdy obaj wybrali się na odpust do Mogiły. Według zeznań Olejniczaka doszło między nim a kolegą do sprzeczki w czasie dysputy; sprzeczka przerodziła się niebawem w bójkę. Olejniczak zadał towarzyszkowi kilkanaście śmiertelnych ciosów nożem, następnie ukrył płaszczy ofiary w krzakach nad brzegiem Wisły i wrócił do Krakowa. Celem zataczenia śladów zbrodni, wymeldował zabójca Lechowicza i siebie z mieszkania, które obaj zajmowali, rzekomo z powodu wyjazdu do Wilna, przyczem Olejniczak zamieszkał w nowowynajętym pokoiku przy ul. Konopnickiej 11.

Ale to nie uchroniło zbrodniarza od ręki

sprawiedliwości. Niebawem został aresztowany.

Tajemniczą okolicznością w tej ohydnej zbrodni były pobudki, które skłoniły Olejniczaka do popełnienia krwawego czynu. Trudno było przypuścić, by jedynie dysputa, nawet najzaciętsza, mogła stać się przyczyną zbrodni. Z dochodzeń policji wynikało, że Olejniczak prowadził życie, niegodne akademika i Lechowicz robił mu z tego powodu ciągle wyrzuty. Widząc zaś bezskuteczność swych perswazji, miał Lechowicz zamiar zmusić kolegę — przez wyświecenie tej sprawy — do honorowego zlikwidowania jego stosunków z dwiema kobietami. Prawdopodobnie obawa przed wyjawieniem tych niemiłych dla Olejniczaka spraw skłoniła go do popełnienia morderstwa.

W całą tę sprawę w mieszała się niej. Pragnąca, kobieta upośledzona umysłowo, która skierowała zrazu śledztwo na fałszywe tory.

Procesu oczekuje się z dużym zainteresowaniem.

Od niedzieli dnia 1 bm. w kinoteatrze dźwięk. „Uciecha“

Pod znakiem beztroski humoru i radości!

Najweselejsza od lat komedia wiedeńska w języku niemieckim

CZIBI

(CSIBI DER FRATZ)

Czibi — to najmiłszy spłot wesołych wydarzeń! — Czibi to najrozkoszniejsza komedia stolicy naddunajskiej! — Czibi bawi cały świat — bawić będzie cały Kraków!

Areydzio beztroski, humoru, radości i pikantnej. Reżyserował genialny RYSZARD EICHBERG. W rolach głównych elita gwiazd Europy: Franciszka Gaal, — Leopoldina Konstantin, — Herman Thimig — Tibor von Halmay.

tu, gdzie da się poznać krakowskiej publiczności jako znakomita recytatorka i pieśniarka. Jak się dowiadujemy, nie jest to debiut, gdyż p. Ankiewicz występowała już w znanym kabarecie warszawskim „Femina“, gdzie odnosiła duże sukcesy. Oryginalne kostiumy projektu Drabika, Swiniarskiego, Krzemienieckiego oraz ciekawa ilustracja muzyczna podnoszą jeszcze żywe zainteresowanie, jakie wzbudziła zapowiedź tego wieczoru.

Przeszło 44 tys. członków liczy LOPP w okr. krakowskim.

Liga Obrony Przeciwnośnej i Przeciw gazowej liczy w okręgu krakowskim 44.116 członków. W porównaniu z rokiem 1932 przyrost członków wyniósł 14.416 osób. — Jest to największy procentowy przyrost na terenie państwa i dowodzi wyjątkowej pracy propagandowej Zarządu w okręgu krakowskim.

Wielka wystawa Wojciecha Weissa i jego uczniów.

W nadechodzącą niedzielę otwarta zostanie w Pałacu Sztuki wielka wystawa obrazów jednego z najznakomitszych współczesnych artystów malarzy, rektora Akademji Sztuk Pięknych, Wojciecha Weissa. Wystawa obejmuje okres pracy od roku 1890 do 1920 i da doskonały przekrój tej świetnej twórczości, która sztuce polskiej przysporzyła tyle splendoru w kraju i zagranicą.

Główna sala i jedna z bocznych zapelnione będą szeregami dziełami znakomitego artysty, reszta sal zajmuje jego uczniowie, których jest bardzo wielu. Nie wszyscy niestety mogli obejrzeć wystawę, gdyż niektórzy przebywają zagranicą, niektórzy zaś nie zdolali przygotować materiału.

Wystawa, o której Wojciech Weiss wyraża się skromnie, że ma charakter pedagogiczny, będzie stała na niezwykle wysokim poziomie i z pewnością zdobędzie sobie wybitny sukces wśród znawców i szerokiej publiczności, która dawno już nie oglądała większej liczby dzieł tego świetnego artysty. Otwarcie wystawy 15 b. m. o godz. 11-tej.

—oo—

Kontrola uprawnień bezrobotnych.

Organa Centralne Funduszu Bezrobocia postanowiły przeprowadzić doraźne kontrole uprawnień bezrobotnych do korzystania ze świadczeń z Funduszu Bezrobocia. Kontrole te przeprowadzone będą zarówno w miejscach zamieszkania bezrobotnych, jak i w zakładach pracy na terenie tutejszego obwodu.

O ile ustalone będą wypadki nieprawego pobierania świadczeń przez bezrobotnego wzgl. wystawiania fałszywych świadectw pracy przez pracodawców — winni przekroczeń pociągani będą do odpowiedzialności sądowej.

Obniżka ceny prądu elektrycznego.

Elektrownia Miejska w Krakowie zawiadamia, że począwszy od 1 kwietnia br. obniżyła cenę prądu do oświetlenia z 70 gr./kWh na 65 gr./kWh. Cena prądu dla motorów pozostaje niezmieniona.

Ponowny atak na szczury.

Wyznaczenie dodatkowego terminu dla odszczurzenia miasta.

Wobec tego, iż w dniu 14 marca b. r. znaczna część budynków i zakładów w mieście nie została poddana odszczurzeniu, wyznaczył Prez. miasta dodatkowy termin dla odszczurzenia na dzień 16. IV. br. (poniedziałek). Do tępienia szczurów użyć należy chemicznego preparatu z cebuli morskiej „Ratopax“; innych środków jako zagrażających skuteczności akcji, w tym czasie bezwarunkowo używać nie wolno.

—oo—

Tomcio Paluch czyli Siedmiomilewe buty na scenie Bagateli.

Na sobotę 14 i niedzielę 15 bm. przejeżdża do Krakowa z Warszawy, najlepszy w Polsce teatr dla dzieci T. Ortyma i wystawi w Bagateli dwie prześmieszne bajki „Śnieżka“ i „Tomcio Paluch“. W akcji biorą udział dzieci, oraz artysta liliput Dudziński. Bilety po najniższych cenach już do nabycia w kasie „Bagateli“.

Rabunek na drodze publicznej.

W kwietniowej kadencji sądu przysięgłych pierwszą z rzędu była sprawa przeciw Leono-

wi Jedynakowi, który przedwczoraj stanął przed trybunałem krakowskim. Os. Jedynak stał już w lutym br. przed sądem jako oskarżony o rabunek, ława przysięgłych jednak uznała go niewinnym. Trybunał zasądził wówczas wyrok i Jedynak stanął onegdaj ponownie przed trybunałem. Oskarżony jest o to, że 18 czerwca ub. r. na drodze między Babicami a Kwaezłą k. Krakowa dokonał napadu rabunkowego z towarzyszem na bandlarza F. Bergera, któremu zrabował kilkadziesiąt złotych. Towarzysz oskarżonego niej. Sarnecki, został zastrzelony w czasie pościgu; Jedynaka schwytano dopiero po pewnym czasie. Oskarżony wyznał się winy, jednak poszkodowany Berger rozpoznał w nim napastnika. Rozprawie przewodniczy dr. Ostrega, wotują pp. Horski i Sołdecki, osk. prok. dr. Przytułski.

Wczoraj zapadł wyrok przeciw osk. Jedynakowi. Ława przysięgłych 10-cioa głosami potwierdziła winę oskarżonego a trybunał skazał go na 8 lat więzienia.

—oo—

Odezyty.

„Czy dziejowy zwrot w stosunkach polsko-niemieckich?“ — odezyt red. K. Smogorzewskiego z Berlina odbędzie się 12 bm. o godz. 18.30 w sali Błękitnej Domu Katolickiego.

Odezyt w Tow. Miłośników Książki. W czwartek 12 bm. o godz. 20-tej w czytelni Muzeum Przem. (Smoleńsk 9) wygłosi p. Z. Pruszyński swoje wspomnienia o St. Wyspiańskim. Wstęp wolny.

NEKROLOGJA.

S. p. Kazimierz Filipowicz.

W dniu wczorajszym z domu przedpołudniowego na cmentarzu krakowskim od był się pogrzeb śp. Kazimierza Filipowicza, sekretarza Chrześ. Zw. Zawodowych w Krakowie. Śp. Kazimierz Filipowicz, wróciwszy z wojny światowej jako inwalida, zajął się gorąco pracą w katolickich stowarzyszeniach robotniczych, w szczególności zaś organizacją drobnych handlarzy krakowskich, której był współzałożycielem i sekretarzem do swego zgonu. Równocześnie w ostatnim czasie pełnił obowiązki sekretarza Rady Okręgowej Chrześ. Zw. Zawodowych.

Pogrzeb śp. Zmarłego zgromadził licznych przedstawicieli katolickich organizacji robotniczych, którzy uczestniczyli w ostatniej posłudze śp. Zmarłego ze sztandarami. Kondukt żałobny prowadził ks. prof. dr. Mytkowicz, patron krakowskich stowarzyszeń. Nad otwartą mogiłą przemówił prezes Rady Okr. Chrześ. Zw. Zawod. dyr. H. Pachonński, który podniósł zasługi śp. Zmarłego w chrześcijańskim ruchu robotniczym i pożegnał Go w imieniu katolickich organizacji. — R. i p.

X Małopolski Zach.

Groźny pożar w Wołkowicach.

Z Wołkowic pow. Brzesko piszą nam: Dnia 9-go b. m. wybuchł gwałtowny pożar we wsi Wołkowice, spowodowany przez dzieci, które zabawiały się w stodole w pieczenie ziemniaków. Na miejsce pożaru przyjechały prawie wszystkie okoliczne straże pożarne, a między temi z Bielczy, z Maszkowic, z Jadownik, nadto zaalarmowano również dzwonem kościoła parafialnego strażę ze Szczepanowa, Łęk, Przyborowia, Mokrzysk, a wreszcie powiadomiono telefonicznie strażę z Brzeska, Okocima i z Mościc.

Pastwą rozszałego żywiołu padło: sześć stodół, pięć stajen, a w tych trzy krowy, oraz dwa domy mieszkalne z całym dobytkiem. Podnieść należy pełną poświęcenia pomoc sąsiadów przy ratowaniu dobytku z płonących budynków, przy czem nie oberzło się bez ofiar. Czterech ludzi zostało silnie poparzonych, a z tych jeden odwieziony w stanie groźnym do szpitala.

—oo—

UJĘCIE ZBIEGŁYCH ARESZTANTÓW. Orkana PP. w Dębnie ujęły i odstawiły do dyspozycji władz sądowych Kasperka Juliana i Malca Czesława, karanych za kradzieże, którzy 29 marca br. po ubezwładnieniu klucznika aresztu sądu grodzkiego w Wojniczu, zbiegli z aresztów.

WŁAMANIE DO BIURA. W nocy na 9 bm. włamano się do biura technicznego inż. W. Kirscha w Tarnowie, gdzie po rozpruciu rakiem małej kasy ogniotrwałej skradziono kilkadziesiąt złotych. Dochodzenia w toku.

SPŁOSZENI BANDYCI. Dnia 9 bm. o północy dwóch nieujętych na razie osobników dostalo się przez okno do mieszkania Jana Pupy w Witkowicach pow. Ropczyce i po sterotypowaniu domowników usiłowali dokonać rabunku. Wobec energicznego oporu ze strony napadniętego, który w kierunku sprawców oddał kilka strzałów rewolwerowych, nastąpiły, nie nie zrabowawszy, zbiegli. Dochodzenia w toku.

Życie gospodarcze.

Interwencja Izby przem.-handlowej w Krakowie

w sprawie projektu nowych opłat telefonicznych.

W związku z zamierzonym wprowadzeniem w życie nowej taryfy opłat telefonicznych w Krakowie tutejsza Izba przemysłowo-handlowa wystosowała obszernie motywowane memorjały do odnośnych władz centralnych w Warszawie, wykazując wady wspomnianego projektu i szkody jakieby przyniósł w pierwszym rzędzie sferom gospodarczym.

W powyższej sprawie interwenjowała ponadto delegacja Izby krakowskiej w osobach: wiceprezesa J. Kwiatkowskiego i dyr. inż. Miannowskiego u p. Prezesa Dyrekcji Poczty w Krakowie Spettla oraz przedłożyła wnioski Izby województwa krakowskiego dr. Kwaśniewskiemu, który przyrzekł je rozpatrzyć i życzliwie poprzeć.

Współpraca Forda z Mathisem.

Przedstawiciele francuskiej fabryki samochodów Mathis wyjechali do Ameryki dla przeprowadzenia rokowań o współpracę techniczną pomiędzy fabryką montażową Forda we Francji, a zakładami Mathis. Mathis miałby dostarczać montażowi Forda wszystkich tych części, które do tej pory są importowane z Ameryki. W tym celu Ford ma dostarczyć Mathisowi kompletną maszynę potrzebnych do wyrobu części samochodów Forda.

Dwie komisje udziałowców badać będą gospodarke zarządu „Banku Wolnego”.

Walne zebranie udziałowców spółdzielczego „Banku Wolnego” w Krakowie — o którym wczoraj pokrótce donosiliśmy, odbyło się przy udziale kilkuset członków i wśród widocznego zainteresowania obecnych, którzy żywo reagowali na poszczególne fragmenty dyskusji. Przedmiotem tej dyskusji była sprawa działalności dyrekcji w r. 1933, oraz kwestia pokrycia wykazanego na ten rok niedoboru.

Należy tu nadmienić, że w dniu 19 b. m. odbędzie się w sądzie okręgowym w Krakowie, na wniosek jednego z głównych wierzycieli p. Wołowskiego — audjencja konkursowa, która rozstrzygnie o dalszych losach banku. W tej chwili nie jest pewnym czy istotnie do konkursu dojdzie. Niemniej przesilenie, jakie przechodzi ta instytucja, jedyną większą spółdzielnią kredytową mieszczaństwa krakowskiego — uderza bardzo silnie w egzystencję szerokich sfer rzemieślniczych w mieście. Dziś już nie ulega wątpliwości, że udziałowcy, rekrutujący się głównie z pośród rzemieślników i drobnego kupiectwa, stracą wpłacone niegdyś udziały i że będą musieli wpłacić dodatkowe 200% wysokości swych udziałów na pokrycie strat banku, które ponadto pochłonęły cały fundusz rezerwowy. Dyskusja na walnych zebraniach tej spółdzielni, odbywających się stale w atmosferze silnie podnieconej —

wskazuje wyraźnie na wadliwą gospodarke zarządu, jako na istotną przyczynę krachu. Losy tego banku stały się wprawdzie cenną wskazówką i przestrożą, jak takich instytucji prowadzić nie należy, nie uchroni to jednak niestety, wielu udziałowców od przyszłych przeżyć i to w najgorszym konjunkturalnie czasie. Nasuwa się wprost jako zasadniczy postulat, by instytucje finansowe państwowe — poparte wysiłki udziałowców i ich ofiary dla ratowania sytuacji banku położone, by nie pozostawiały ich własnemu losowi, ale umożliwiły oszczędzenie tych, którzy, nie byli winni fatalnej gospodarki zarządu.

Na walnym zebraniu obecny dyrektor banku dr. Kornecki przedstawił zamknięcie rachunkowe za rok 1933. Wykazało ono dodatkowe straty w wysokości około 290 tysięcy złotych. Jak wiadomo, poprzednio już odpisano na straty 95% kapitału udziałowego w kwocie pół miliona zł., oraz rezerwy w kwocie 200.000 zł.

Ten obraz gospodarki finansowej wywołał bardzo gorącą dyskusję, w której zabierali głos pp.: Kusniak, Mach, Wolny, dr. Bardel i in. W sprawie nieograniczonej odpowiedzialności udziałowców udzielił wyjaśnień adw. dr. Kusnierz, stwierdzając, że przed wprowadzeniem tej odpowiedzialności do statutu istniała odpowiedzialność 10-krotna, co przy deklarowanej sumie udziałów w kwocie pół miliona, wynosiło już i tak ogromną sumę 5 milj. zł. Po dyskusji podniesiono trafnie, że członkowie spółdzielni spełnili swój obowiązek przez odpisanie udziałów i użycie rezerw na pokrycie strat, jednak i banki państwowe winny ze swej strony przy czynić się do usanowania banku, nie zrzucając całego ciężaru na barki rzemieślników. W gospodarce, która doprowadziła bank do obecnego stanu, grały dużą rolę m. in. względy natury politycznej. Tesame względy winny obecnie skłonić powołane czynniki do pospieszenia z pomocą zachwianej instytucji i jej udziałowców.

W sprawie wniosku komisji rewizyjnej co do absoltorium dla zarządu, zabrał głos p. Porębski, który stwierdził, że wykazane straty są celowo wydęte i przedstawił wniosek odpowiednio umotywowany w kierunku obniżenia ich o 70.000 zł. Mowca postawił wniosek, by specjalna komisja zbadała realność tych strat, a sprawozdanie by przedłożyła walnemu zebraniu.

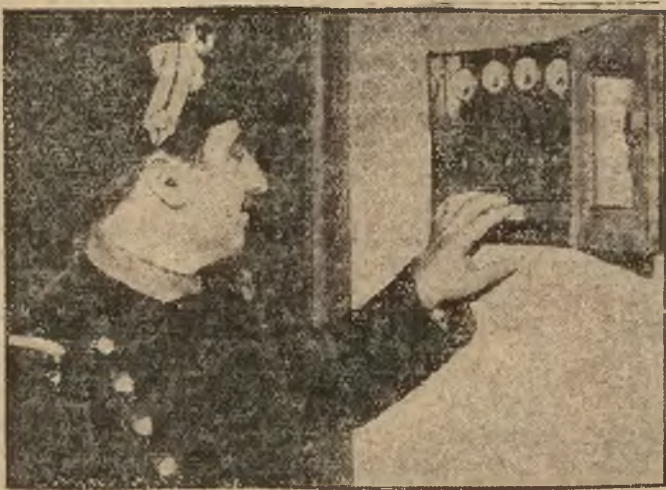
Na wniosek adw. dra Turchalskiego, który domagał się konkretnego uporządkowania spraw spółdzielni, wybrano komisję z 7 osób, w następującym składzie: p. Lankau, dr. Kusnierz, inż. Grabowski, p. Malarz, p. Kaliciński, p. Mach i dr. Bardel. Komisja ta, ma do dni 30-tu ostatecznie opracować warunki sanacji banku i przedstawić je nowemu walnemu zebraniu.

Druga komisja, powołana na wniosek p. Porębskiego, w składzie 3-ch członków (pp. Mach, Piorunowski i inż. Gąsior), ma do 7-miu dni zbadać bilans za rok 1933, przeprowadzić jego korekturę o ile idzie o wykazane straty i przedłożyć skorygowany bilans na audjencji konkursowej w sądzie w dniu 19 b. m.

Gielda krakowska.

Kraków, 11-go kwietnia. Gielda: 4 proc. pożyczka dolarowa 53.50, 3 proc. pożyczka budowlana 43.50, dolar 5.27—5.29. Londyn 27.15—27.40, Szwajcaria 171.25—171.75, Berlin 209—210.

Nowoczesny „Dzwonnik z Notre Dame”

„Dzwonnik z Notre Dame”, znany z powieści Wiktora Hugo i z filmu, uległ modernizacji. Rozkłada się on dzwony obecnie tylko przez pociśnięcie guziczka elektrycznego.

Radio.

PRAWNICZY KONGRES RADJOWY W WARSZAWIE.

We wtorek po południu w pałacu Kasińskich odbyło się uroczyste otwarcie V międzynarodowego prawniczego kongresu radjowego. Na otwarciu oprócz delegatów państw obcych obecni byli przedstawiciele władz państwowych, wyższych uczelni, instytucji naukowych, postawie państw obcych, przedstawiciele sądownictwa, prasy zagranicznej i krajowej, oraz zaproszeni goście. Kongres otworzył prezes polskiego prawniczego komitetu radjowego prof. H. Konie, poczem przemawiali wiceminister poczt i telegrafów Drzewiecki, wiceminister sprawiedliwości Siczekowski, oraz sekretarz między narodowego komitetu radjowego Robert Hombour (Francja). Na pierwszym posiedzeniu ukonstytuowało się prezydium kongresu z przewodniczącym prof. Henrykiem Koniecem na czele.

Programy stacji radiowych

Piątek, 13 kwietnia 1934.

Kraków, (304.3 m.) G.: 7.00 Audycja por.: 11.35 Program na dzień bież.; 11.40 Przegląd prasy; 11.50 Wiadom. bież.; 11.57 Sygnał czasu, hejnał; 12.05 Muzyka z płyt; o 12.30 wiadom. meteorol. i o 12.30 dziennik południowy z Warsz.; 15.05 Transmisja z Warsz.; 15.20 Kom. P. U. W. P.; 15.25 Komunikaty L. O. P. P.; 15.35 Transm. z Warsz.; 16.55 Muzyka salonowa z płyt; 17.10 Transmisje z Warsz.; 18.10 Muzyka lekka z płyt; 18.50 Program na dzień nast.; 18.55 Rozmaitości, komunikaty; 19.10 Dokąd jechać w święto? 19.15 „10 minut o teatrze”; 19.25 Transmisje z Warsz.; 19.43 Komunikat śniegowy; 19.47 Transmisje z Warszawy.

Lwów, (377.4 m.) G.: 16.20 „Wśród książek”; 19.15 Nauka stenografii przez radio.

Warszawa, (1415 m.) G.: 7.00 Sygnał czasu i pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”; 7.05 Gimnastyka; 7.25 Muzyka poranna; 7.35 Dziennik por.; 7.40 D. c. muzyki z płyt; 7.55 Chwilka gospodarstwa domowego; 8.00 Program na dz. bież.; 11.40 Przegląd Prasy; 11.50 Życie artyst. stolicy; 11.57 Sygnał czasu, hejnał; 12.05 Muzyka popul. (płyty); 12.30 Wiad. meteorol.; 12.33 D. c. muzyki popul. z płyt; 12.55 Chwilka po ludu; 15.05 Wiadom. o ekspozycji polskim; g. 15.10 Wiadom. gospod.; 15.20 Godzina muzyki lekkiej; 16.20 „Przegląd wydawnictw”; 16.35 Pieśni muzykańskie; 16.55 Muzyka salonowa (płyty); 17.10 Ludowe pieśni węgierskie; 17.30 Odczyt z cyklu maturalnego; 17.50 „Metody nauczania w nowym gimnazjum”; 18.10 Muzyka lekka (płyty); 18.50 Program na dzień nast.; 18.55 Rozmaitości; 19.10 „Dokąd jechać w święto?”; 19.15 „Nowiny leśne”; 19.25 Feljton aktualny; 19.40 Wiadom. sport; 19.43 Komunikat śniegowy; 19.47 Dziennik wieczorny; 20.00 „Myśli wybrane”; 20.02 Pogadanka muzyczna; 20.15 Koncert symfon. z Filharmonii; W przerwie „Nowe wejścia na Mickiewicza”; 22.40 Muzyka tan.; 23.00 Wiadom. meteorol.; i kom. policyjny; 23.05 D. c. muzyki tanecznej.

Katowice, (395.8 m.) G.: 17.00 Kronika katowska; 19.10 „Podkarpacie, krajina gór”; 23.00 Skrzynka poczt. w jęz. francuskim.

Objawy poprawy gospodarczej zagranicą

Amerykańska Federacja Pracy stwierdza w ostatnim czasie wzrost zatrudnienia we wszystkich dziedzinach przemysłu. Również obroty handlowe wykazują wzrost, który w porównaniu z rokiem ubiegłym wynosi 10%. Przemysł samochodowy, który nie może podobać zamówieniom, przedłużył tydzień roboczy z 40 na 45 godzin.

W Wielkiej Brytanii sytuacja wykazuje dalszą poprawę. Ilość bezrobotnych zmniejsza się w ciągu 1933 r. o 567 tysięcy. Pakiet zamówień przemysłów: hutniczego, okretowego i włókienniczego osiągnął dawno nie notowany poziom. Dotyczy to przede wszystkim przemysłu okretowego, gdzie stan za-

mówień na I kwartał 1934 r. jest większy, aniżeli na cały rok 1933. Również pomyślnie przedstawia się sytuacja w przemyśle samochodowym i hutnictwie, w którym uruchomiono szereg nowych wielkich pieców.

W Argentynie zapowiedział rząd przystąpienie do wielkiego planu inwestycyjnego w dziedzinie robót publicznych. Plan pracy na pierwszą połowę 1934 r. przewiduje preliminarz 360 milionów pesos.

Natomiast we Francji, gdzie kryzys rozpoczął się znacznie później, sytuacja jest gorsza. Szczególnie w przemyśle metalowym widać osłabienie zatrudnienia.

—co—

Międzynarodowe obrady zbożowe.

Międzynarodowy komitet zbożowy zebrał się w Rzymie w dn. 5 kwietnia br. w lokalu Międzynarodowego Instytutu Rolniczego. Komitet składa się z przedstawicieli głównych krajów „wywozających lub przywozających zboże”. Bułgaria i Węgry mają wspólną reprezentację, podobnie jak Rumunia i Jugosławia. Zadaniem reprezentantów poszczególnych krajów będzie ustalenie ogólnego porozumienia, pozostając w zgodzie oczywiście z ich rządami, od których zależy zawarcie specjalnych i konkretnych umów.

W chwili obecnej trudno przewidzieć, w jakim kierunku potoczą się obrady oraz jakie będą ich wyniki wobec skomplikowania i zagmatwania całego zagadnienia, ile że każdy kraj pragnie, aby jego produkcja była jaknajwiększa przy możliwie małym spożyciu. W tym sensie zagadnienie pszeniczne w zupełności zasługuje na to, aby było uważane za wielce wymowny moment wszechświatowego kryzysu ekonomicznego. Jedną np. z trudności, którą delegaci muszą rozwiązać, polega na tem, że każdy kraj usiłuje zaspokoić swoje zapotrzebowanie własną produkcją. Zdarza się jednak często, że kraj, który może w zupełności wyprodukować niezbędną ilość, a nawet nieco więcej, ma produkcję niższą jakościowo, wobec czego zmuszony jest część tej produkcji wywieźć, aby następnie przysłać z mąką krajową. Między innemi, dla zachowania równowagi bilansu handlowego, kraje z dużą produkcją muszą uzgodnić wywozy pszenicy z przywozem innych artykułów.

Według obiegających pogłoszek, Francja i

Niemcy mają postawić wniosek, aby dla usunięcia powstających w tej mierze licznych trudności, była ustalona pewna stała i ogólna cena pszenicy, w zależności od gatunku.

Jak wynika z powyższego, Komitet Międzynarodowy zamierza stawić czoło zagadnieniom bardzo wielkim i licznym. Na razie podobno panuje w łonie Komitetu nastrój optymistyczny i przekonanie, że uda się znaleźć drogę, prowadzącą do możliwie najlepszego rozwiązania spieranych trudności.

Ks. JOZEF CAPUTA

Proboszcz i Kanonik w Inwałdzie,

przeżywszy lat 66 — kapłaństwa 41.
Po długiej a ciężkiej chorobie zmarł dnia 11 kwietnia b. r. zaopatrzoney św. Sakramentami.

Wprowadzenie zwłok do kościoła parafialnego w Inwałdzie odbędzie się w piątek dnia 13 o godz. 4-tej popoł.

Pogrzeb w sobotę o godz. 9-tej.

O czem zawiadania

Rodzina.

Międzynarodowy Kongres Geograficzny

zbierze się tego roku w Warszawie w dniach 23—31 sierpnia. Zgromadzi on przedstawicieli geografii i nauk geograficznych z blisko 30 krajów. Znajdą się wśród nich wybitni uczeni, niekiedy wypróbowani przyjaciele Polski. Po raz pierwszy zbiorą się w Polsce ludzie, do których zawodu należy poznawanie kraju. W licznych wycieczkach po Polsce oraz w specjalnie zorganizowanych wykładach dana będzie uczestnikom możliwość bezpośredniego zetknięcia się z najważniejszymi zagadnieniami przyrody i ży-

cia gospodarczego Polski. Prócz tego omawia-
ne będą w sekcjach i w komisjach tak ważne
problemy życia współczesnego jak typy kolo-
nij, zjawiska emigracji i aklimatyzacji, wpływ
środowiska geograficznego na komunikację lot-
niczą i samochodową, prawa geograficzne roz-
mieszczenia przemysłu, geografia miast, osie-
dla wiejskie, regionalizacja geograficzna, zagad-
nienie przeludnienia itp.

Po wielkich kongresach w Kairze (1925),
Londynie (1928) i w Paryżu (1931) wyłor padł
na Polskę, przez co międzynarodowe koła nau-
kowe złożyły nietylko dowód sympatii dla Pol-
ski, ale i uznania dla naszej nauki geograficz-
nej. W związku z Kongresem zainicjowanych
zostało 9 wykładów naukowych w różne oko-
lice kraju oraz kilka wystaw w Warszawie (3
kartograficzne, artystyczna krajoznazwa polskie-
go i etnograficzna). Mimo kryzysu ogólnoświa-
towego udział gości zagranicznych zapowiada
się dobrze.

Kradzież cennego obrazu w katedrze gandawskiej.

Bruksela 11 kwietnia. Z katedry w Gan-
dawie skradli ubiegłej nocy niewysłędzeni
sprawcy obraz boczny z wielkiego ołtarza,
przedstawiający św. Jana Chrzciciela, pen-
dla malarza flamandzkiego van Dycka. Po-
czas wojny obraz ten został przez ofice-
rów niemieckich wywieziony do Niemiec, zo-
stał jednak później na podstawie traktatu
wersalskiego zwrócony prawowitym właście-
cielowi. Obraz jest 150 cm. wysoki i 65 cm.
szeroki.

KRAWO POMÓCIŁ ŚMIERĆ CÓRKI.

Paryż 11 kwietnia. Na jednej z najbar-
dziej ożywionych ulic Paryża zastrzelili pe-
wien starszy mężczyzna drugiego, młodszego
od siebie mężczyznę, poczem rewolwer
wręczył policjantom. Sprowadzony na komi-
sariat policyjny zabójca oświadczył, że jest
Belgijczykiem, liczącym 65 lat życia i że za-
strzelił swego zięcia. Opowiedział on następ-
nie dokładnie stosunki rodzinne i przyczynę
swego czynu. Wynika z nich, że zięć oboho-
dził się z jego córką wprost bestjałsko, w na-
stępstwie czego doszło do rozwodu. Podczas
rozprawy rozwodowej w Antwerpii przed 8
laty, zięć zastrzelił swoją żonę, za co skazany
został na 4 lata więzienia, później jednak
ułaskawiony. Poszukiwał on swojego byłego
zięcia od 8 lat, chcąc pomścić krzywdę cór-
ki, czego obecnie dokonał.

INSULL ODTRANSPORTOWANY DO SMYRNY.

Londyn 11 kwietnia. Według doniesień
z Konstantynopola, Samuel Insull odtrans-
portowany zostanie jutro do Smyrny, skąd
na parowcu „Exilona“ ma odjechać do No-
wego Jorku.

Rząd kubański nie płaci długów.

Prawomocność dyktatorskich pożyczek
zakwestjonowana.

Nowy Jork, 11 kwietnia. Rząd kubański
ogłosił 2-letnie moratorium na wszystkie długi
zaciągnięte w Stanach Zjednoczonych i Anglii,
począwszy od 1904 aż do 1928 roku. Równoc-
ześnie postanowił rząd zbadać prawomocność
pożyczek zaciągniętych przez dyktatora Ma-
chado.

Tokio. (PAT). Minister wojny Hayaszi
podał się do dymisji. Fakt ten wywołał wiel-
kie wrażenie w kołach politycznych Japonii.
Powodem, który skłonił ministra wojny do
dymisji, jest skazanie jego brata, b. wice-
burmistrza m. Tokio, na 10 miesięcy więzie-
nia za współudział w nadużyciach, popeł-
nionych przez towarzystwo gazowni tokij-
skiej. Premier Saito zwrócił się do ministra
Hayaszi z prośbą, aby wycofał swoją dymi-
sję.

„Tylko dzięki Pressardowi mógł Stawiski grasować“

PARLAMENTARNE KOMISJE ŚLEDZĄCE WZNOWIŁY PRACĘ.

Paryż. (PAT). Wczoraj wznowiły swoje pra-
ce obie parlamentarne komisje śledcze. Kom-
isja dla wyjaśnienia wypadków lotowych prze-
słuchiwała świadków manifestacji na Placu Zgo-
dy w dniu 6 lutego, komisja dla afery Stawi-
skiego przesłuchiwała prezesa administracyjnej
komisji śledczej Lescouvé'a, który informował
o okolicznościach, w których był powołany do
przeprowadzenia śledztwa w sprawie błędów,
popełnionych w aferze Stawiskiego przez wła-
dze administracyjne oraz prokuraturę.

Lescouvé uzasadniał szczegółowo swoje
sprawozdanie, głównie zaś konkluzje drugiego
raportu w sprawie zaniedbań służbowych b.
prokuratora republiki Pressadra. Lescouvé nie

zarzuca Pressardowi świadomego lekceważenia
obowiązków, lecz stwierdza, że urząd jego był
fatalnie zorganizowany, a sam Pressard nie cie-
szył się u podległych mu współpracowników
żadnym autorytetem. Lescouvé przytoczył cały
szereg faktów, w szczególności incydent, jaki
miał miejsce między radcą Prince'em a jego bez-
pośrednim zwierzchnikiem Pressardem, stwier-
dzający niezbitie wykroczenie służbowe b.
prokuratora republiki. Świadek twierdzi, że tylko
dzięki Pressardowi mógł grasować przez wiele
lat oszust Stawiski. Po zeznaniach prezesa Les-
couvé komisja przesłuchiwała b. prokuratora Pres-
sarda.

Oficjalne wyjaśnienia w sprawie spisku wojskowego w Rumunii.

Bukareszt 11 kwietnia. W związku z po-
głoskami o wykryciu w Rumunii spisku na
życie króla Karola i pani Lupescu, wydał
dziś rząd komunikat oficjalny, w którym m.
in. stwierdza: Tego rodzaju pogłoski zmie-
rzają do wywołania w kraju niepokoju i za-
mieszania. Wychodzą one zawsze z tego
samego źródła, które interesowane jest w za-
kłóceniu spokoju, tak bardzo w chwili obec-
nej potrzebnego dla wszystkich państw. Fak-
tycznie sprawa przedstawia się tak, że kilku

niższych oficerów zamieszanych jest w pe-
wien zbrodniczą akcję, której cele i zamiary
niewątpliwie wyjaśni wdrożone śledztwo.
Wynik śledztwa nie może być jednak uprze-
dzany przesadnymi domysłami. Rząd nie za-
niebda swego obowiązku baczności śledzenia
opinii publicznej w kraju i zagranicą i będzie
umiał zastosować odpowiednie środki prze-
ciw potępieniu godnej akcji wrogów Rumu-
nii.

Większość rozbitków „Czeluski- na“ wyratowana.

Moskwa, 11 kwietnia. Według wiadomości na-
deszłych z obozu rozbitków „Czeluski-
na“ wyratowano większość rozbitków. Kie-
rownik wyprawy, prof. Schmidt ciężko zacho-
rował, przypuszczalnie na zapałanie płuc. Ma
on gorączkę dochodzącą do 39,5 stopni. Mimo
ciężkiej choroby prof. Schmidt nie chce opuścić
obozu, dopóki nie zostaną wpraw wyratowani
wszyscy inni rozbitkowie. Władze wezwały go
do skorzystania z pierwszej sposobności i opu-
szczenia obozu a równocześnie poleciły lotni-
kom, aby go zabrali i w miarę możliwości od-
transportowali na Alaskę.

Lotnicy Kamanin, Mołokow i Slepniew zdo-
łali w ciągu ostatnich dwóch dni przetranspor-
tować z obozu „Czeluski-
na“ 33 rozbitków i wy-
ładować z nimi na przylądku Wankarem. Lotni-
cy po uzupełnieniu zapasów podjęli nowy lot
do obozowiska rozbitków.

Moskwa 11 kwietnia. Według dalszych do-
niesień, 3 samoloty Kamanina, Slepniewa i
Mołokowa powróciły dziś do Wankarem,
przywożąc dalszych 29 rozbitków „Czeluski-
na“. Między wyratowanymi znajduje się
także prof. Schmidt. Dotychczas sprowadzo-
no już 62 rozbitków, wobec czego w obozie
na krze lodowej pozostał jeszcze 28 osób.

Starcia policji z bezrobotnymi w Lublinie.

PRZEBIEG ZAJŚĆ WEDŁUG URZĘDOWEGO KOMUNIKATU.

Warszawa, 11. 4. (Telef. wł.). W Lublinie
doszło dziś do starcia między policją a bezro-
botnymi. Komunikat oficjalny w tej sprawie
powiada: „Podburzani przez agitatorów bezro-
botni zmusili część zatrudnionych bezrobotnych
do porzucenia pracy, przyczem do starostwa
grodzkiego udała się delegacja, przedstawiając
swe postulaty.

Jednocześnie tłum, podlegany prez agitato-
rów udaremnił rekrutację bezrobotnych, która
się dziś odbywała i zaczął tłuc szyby w urzę-
dzie pośrednictwa pracy przy ul. Lubomirskiej

i w sąsiednich domach prywatnych. Oddział po-
licji, przeznaczony dla ochrony urzędu, obsypa
no gradem kamieniami i kulami rewolwerowymi.

W rezultacie tego, ciężko ranny został prze-
downik policji państwowej oraz zastrzelony je-
den robotnik. Oddział policji, broniąc się przed
naporem tłum, użył broni, strzelając w nogi.
Skutkiem tego kilku robotników odniosło lek-
kie rany w nogi. Tłum rozpedzono przy pomo-
cy nowego oddziału policji, który użył pistole-
tów gazowych. Aresztowano kilkanaście osób,
znanych policji z działalności wyrotowej“.

Wybory gminne w 300-tu miastach i miasteczkach.

Warszawa 11. 4. (Telef. wł.). W najbliż-
szych dniach będą zarządzane wybory w 300
miastach i miasteczkach województw wscho-
dnych i centralnych. Odbędą się one prawie
jednocześnie we wszystkich miejscowo-
ściach. Termin wyborów w Warszawie nie
jest jeszcze ustanowiony.

Pierwszy dzień ciągnięcia 3-ciej klasy.

Warszawa, 11. 4. (Telef. wł.). W pierwszym
dniu ciągnięcia 29 Polskiej Państwowej Lote-
rii Klasowej następujące większe wygrane pa-
sły na numery losów: 15.000 zł. 1.161, 32.836,
88.178, 162.744; 10.000 zł.: 23.511, 48.440,
123.434, 137.243, 138.000, 163.744, 5.000 zł.:
481, 19.746, 46.731, 67.690, 80.000, 142.714;
2.000 zł.: 38309, 75048, 124496, 157731, 160439,
163416; 1.000 zł.: 26278, 33036.

MORATORIUM MIESZKANIOWEGO NIE
OGŁOSZONO.

Warszawa, 11-go kwietnia. (Tel. wł.).
W dniu dzisiejszym wyszedł „Dziennik
Ustaw Rzplitej“, który zawiera 10 ustaw
ratyfikacyjnych i ustawę, zmieniającą prze-
pisy o loterii państwowej. Nie ogłoszono za-
powiadanej oddawna dekretu o przedłu-
żeniu moratorium mieszkaniowego dla bez-
robotnych na przeciąg miesięcy letnich.

REFORMATORSKIE PROJEKTY POSTĘPOWYCH ŻYDÓW.

Warszawa, 11-go kwietnia. (Tel. wł.).
Grupa postępowych żydów w Warszawie
zabiega o zorganizowanie w Warszawie
zreformowanej gminy żydowskiej. Nowa
gmina miałaby pominąć dawny rytuał ży-
dowski, który zdaniem inicjatorów jest
przestarzały. Nowa gmina miałaby oboho-
dzić szabas w niedzielę, zarzucałaby ko-
szerną kuchnię, zwyczaj obrzezania, ką-
piel rytualną itd.

Warszawa, 11-go kwietnia. (Tel. wł.).
Zamierzone na 18 kwietnia uruchomienie
państwowej komunikacji autobusowej w
Polsce zawiodło i odłożone zostało do 1-go
czerwca.

Warszawa, 11. 4. (Telef. wł.). Wśród tary-
stów z Polski, udających się do Palestyny z o-
kazji wiosennych targów lewantyńskich, znaj-
dują się także prezes PKO p. Gruber i prezes
Ligi Morskiej i Kolonjalnej gen. Dresze.

Przy objawach przeczułenia, uczuciu strach-
u, bezsenności, dolegliwościach sercowych,
uciśnieniu w piersiach naturalna woda gorzka
Franciszka-Józefa ożywia krwioobieg w orga-
nach podbrzusza i działa przez to uspokajają-
co na zaburzenia w nich. Zalecana przez le-
karzy.

Studenci węgierscy demonstrują przeciw Habsburgom.

Budapeszt. (PAT). Partja narodowo-lu-
dowa legitymistów węgierskich urządziła
wczoraj w sali Reduty akademie żałobną
z okazji 14-tej rocznicy śmierci króla Ka-
rola. Grupa studentów, zebrana przed Re-
dutą usiłowała manifestować, lecz policja
utworzyła kordon i nie dopuściła manifestan-
tów do wnętrza gmachu. Wówczas stu-
denci zebrałi się na przyległych ulicach i
poczęli śpiewać pieśni narodowe, wznosząc
okrzyki przeciwko Habsburgom. Policja
rozproszyła grupę manifestujących studen-
tów.

Później doszło znów do bójki pomię-
dzy studentami a legitymistami. Policja
zlikwidowała zajście. Niewielka grupa stu-
dentów wybiła kilka szyb w redakcji „Nem-
zeti Ujsag“, organie legitymistów.

Zamach bombowy na syna Primo de Rivery.

Warszawa, 11 kwietnia. Z Madrytu do-
noszą o zamachu bombowym na syna An-
tonia Primo de Riverę, syna zmarłego dy-
ktatora Hiszpanii. Młody Primo de Rivera
był obecny jako prokurator w sądzie przy
przesłuchaniu pewnego oskarżonego o
przestępstwa polityczne. Gdy po rozpra-
wie wyszedł z sądu, w towarzystwie przy-
jaciół i chciał wsiąść do auta, zbliżyli się
niego czterej osobnicy, którzy rzucili mu
pod nogi bombę. Bomba nie wyrządziła
szczęśliwym wypadkiem żadnych szkód.

Zmiana stanowiska katolików w Zagłębiu Saary wobec Rzeszy.

Saarbrücken. (PAT). W związku z ostatni-
mi wystąpieniami Ojca św. licza się tu z decy-
dującą zmianą stanowiska katolików w sprawie
ewentualnego przyłączenia Zagłębia Saary do
Rzeszy. Na czele nowego ruchu katolickiego
stają: b. redaktor naczelný dawnego organu
katolickiego „Landesztg.“ Hofmann i pro-
boszcz Kungarten. Koła katolickie Zagłębia
Saary domagają się od narodowych socjali-
stów, którzy przejęli drukarnię tego dziennika
wbrew życzeniom katolików, wydania jej, dla
umożliwienia drukowania nowego organu ka-
tolickiego.

W rzeźniach duńskich zanoszą się na strajk

Londyn. (PAT). Prasa donosi z Kopenhagi,
że o ile rządowi duńskiemu nie uda się dopro-
wadzić do zlikwidowania zatargu w bekoniar-
niach i rzeźniach duńskich rozpocznie się w naj-
bliższy piątek strajk, który obejmie 40.000 ro-
botników. Domagają się oni 40 godzinnego ty-
godnia pracy i podwyższenia plac za względu
na wzrost ceny bekonów w Wielkiej Brytanii.

Otwarcie ambasady sowieckiej w Waszyngtonie.

Waszyngton, 11. 4. (PAT). Wczoraj odbyło
się uroczyste otwarcie ambasady sowieckiej
przy udziale przeszło 800 wybitnych osobisto-
ści ze świata politycznego, artystycznego i nau-
kowego. Ambasador sowiecki Trojanowski wy-
dał wspaniałe przyjęcie dla gości.

GIELDA WARSZAWSKA.

Warszawa, 11-go kwietnia. (Tel. wł.).
Giełda dewizowa: Belgja 123.93, Holandia
350.40, Londyn 27.32, Nowy Jork 5.27,
Oslo 137.30, Paryż 34.93, Praga 22.03,
Szwajcaria 171.43 Sztokholm 140.95, Wło-
chy 45.35, Berlin 209.50, obroty mniejsze,
tendencja niejednolita, słaba dla dewiz na
Berlin i Włochy. Dolar pozagiełdowo 5.27,
rubel złoty 4.64, dolar złoty 9.00, marka
niemiecka 205, funt szterlingów 27.30.

Papiery procentowe: budowlana 43.90,
stabilizacyjna 57.88, inwestycyjna 103.25,
premijowa dolarowa 53.50, konwersyjna
61.00, konwersyjna kolejowa 58.25, listy i
obligacje banków państwowych bez zmian.

Bank Polski 81.00, Lilpop 11.75, Sta-
rachowice 11.55, tendencja dla pożyczek
państwowych niejednolita, dla listów za-
stawnych mocniejsza dla akcyj przeważnie
mocniejsza.

Zaparcie. Lekarze specjaliści chorób narzą-
dów trawienia zalecają naturalną wodę gorzką
Franciszka-Józefa jako środek dla kuracji do-
mowej.

Kino Świt

Od soboty 7 kwietnia

Kino Świt

Potężny dramat życiowy o wielkiej miłości i bezgranicznym poświęceniu reżyserji zna-
komiętego FRANK CAPRA twórcy takich obrazów niezapomnianych, jak: „Sterowiec“
„Łódź podwodna“ i „Demon złota“.

ARYSTOKRACJA PODZIEMI

(Lady for a day —, Dama na jeden dzień).

„Sukces światowej kinematografii“ — „największy z filmów ostatniej doby“ — oto
określenia tego obrazu, niemającego sobie równego w dziejach wytwórczości filmowej.
Najpopularniejszy aktor wielkiej „Columbia“ Warren William jako główny aranzjer metamorfo-
zy „Dama na jeden dzień“, wnosi do sztuki ekranowej nowe walory, które ośniewają i zachwycają wszystkich. Bohater-
ski żywioł kobiecy w tym filmie reprezentuje: May Robson. Nareszcie pojawił się
film, który przemówił do serc widzów. Jako dod. do progr. dzw. tygodnik Paramountu.

Trzy wyświetlenia w dnie powszednie o godz. 5, 7, i 9 wieczór, a w niedziele i święta
także o g. 3 popoł. — Zniżki dla P. Akad. (za legiti) i uczn. szkół średn. (w mundur-
kach) przy kasie.

T. TRILBY.

„Kuleczka” pani ministrowa

III-CIEJ REPUBLIKI.

- autoryzowany przekład z francuskiego
Zofji Skolimowskiej.

I.

Masz lat czterdzieści, Kuleczko, czterdzieści lat!

Spójrz w zwierciadło i niechaj twój umysł, który tak szybko odkrywa śmieszności w bliźnich, będzie i dla ciebie bezlitosnym krytykiem! Spójrz na siebie. Postać twa mniej okrągła, niżeli w pierwszej młodości, niestety policzki objawiają skłonność ciążenia ku dołowi, co w arepryżki sposób powiększa twój podbródek i tak już podwójny.

Cera jeszcze świeża, — (okropne to „jeszcze”), czy się nie zmieniły, są to zawsze cienne, złotawe pastylki, wprawione w dwie półkule, i jak dawniej, czy te są zwykłe różemiane. Bywało, że plakały, lecz po nieuniknionych ulewach, pogoda wracała, Kuleczka umie zawsze odkryć skrawek błękitu, taki mały skrawek, który szczęściem darzy.

Usta są świeże, zęby nienaruszone, mocne zęby Owerniatki, ostre, białe.

I włosów nie brak mi jeszcze, lecz teraz częściej się ładniej niż dawniej, warkocze tworzą mi nad karkiem fryzurę przedhistoryczną, jak twierdzi moja matka, mająca

1 w sześćdziesięciu latach, sylwetkę zgrabnej Paryżanki, z przemysłnie ondulowanymi, krótkimi włosami.

Moją sylwetkę trudno jest określić: to pewna, że mi brak linii — sławnej linii — i że toalety stworzone dla chodzących szkieletów nie nadają się dla mnie. Jestem tego, bardzo tego, Kuleczka jest nadal Kuleczką, lecz nie nie uczyniła, by zaprzeczyć tej nazwie: zachować jakąś djete, pozbawić się do brych rzeczy, jakimi Bóg obdarzył ziemię, przenigdy! Zostały nam dane do jedzenia, a więc gardzić niemi to doprawdy grzech i nieledwie zbrodnia.

Do swych lat czterdziestu Kuleczka została Kuleczką i będzie nią aż do końca życia, które mam nadzieję będzie dość długie.

A teraz ubieraj się żwawo, badanie wypadło weale zadawalające.

Używam barw ciemnych, w moim wieku bowiem uważam za zbyt czyste podkreślanie nieco pełnych kształtów, a ze względu na męża, zawsze jeszcze pięknego, zaczęłam nie na żarty dbać o powierzchowność.

W dwudziestym roku życia można sobie pozwolić na lekceważenie spraw toaletowych, lecz w czterdziestym roku i mieszkając w Paryżu jest to niedopuszczalne.

Od pół roku mąż mój jest posłem: kołani Owerniaczy splatali mi figla, wysłali do parlamentu popularnego mera z Jenzat, a pan mer, sędze, był z tego dość zadowolony. Z uśmiechem na ustach rozgościłam się w Paryżu a Daniel i me dwie córki nie przypuszczali nawet, ile mi kosztowała ta zmiana pobytu. Nekało mi wspomnienie śmierci mego ojca, myślałam bowiem, iż by-

łabym go zachowała długie lata jeszcze, gdyby nie nasze opuszczenie Jenzat.

Kuleczko, jest już jedenasta, a jeśli zacznieś wracać myślą w przeszłość, nigdy nie będziesz gotowa, masz zaś przed sobą lunch dla mężów polityki, lunch, który mąż twój szczególnie polecił twej pieczy:

— Przedewszystkiem, Kuleczko, ulóż dobre menu, będziemy mieli u siebie dwóch wybitnych smakoszy, przyszłych prezesów Rady.

„Ulóż dobre menu!” Łatwo to przyjdzie Kuleczce, że zaś nasza kucharka, rodzima Owerniatka, posiada me wszystkie przepisy, lunch będzie doskonały i obaj przyszli prezesi spożyją go z apetytem, równie jak pani domu.

Prezesi Rady, ach Danielu, jakże ci imponuje ten tytuł! Cóż ma do czynienia taki prezes? Mianuje ministrów i trzyma w ryzach sferę parlamentarną.

W czasach gdy wychowywałam mą adoptowaną czwórkę — odebrałam mi przez ojca po powrocie z... „wywczasów” do których znosiła go sprawiedliwość, ciekawskiemu Jackowi, na pytanie: co to parlamentaryzm: odrzekłam „widzisz, to rodzaj polowania z nagouką, pośięgiem, kluczeniem zwierzęcy tropionej przez myśliwych, jej pogrom a wreszcie uczta zwycięzców”.

Wówczas może nie rozumiał jeszcze tego wyjaśnienia, lecz teraz, jeśli pamięć rozumie, w banku swego ojca, który stał się poważnym finansistą ma sposobność częstego stykania się z członkami rządu i wyrobienia sobie własnego o nich zdania.

Oto jestem gotowa, nie można powiedzieć bym źle robiła wrażenie a nawet mam

swą specjalną ecchę damy, prawdziwej damy, nikt nie mógłby mi wziąć za aktorkę z musie-hallu.

Córka moja, Klarcia, podobna do mnie, to uwymuklona Kuleczka, która się pilnuje by się z czasem nie stać prawdziwą Kuleczką.

Deniza jest wytworna jak ojciec, ładna, zgrabna i jak on, rasowa, przypomina mi żrebaka pełnej krwi. Charakter ma trudny i niepokojący: o ile siostra jej jest szczerą, dobrą, prostą, o tyle ona jest skomplikowana, troszkę pozująca i bardzo tajemnicza. Mają lat osiemnaście i dziewiętnaście, obie pracują wiele umysłowo, chodzą na wszystkie możliwe kursy.

Taka to dziś moda, kobiety chcą być wykształcone od mężczyzn, w czym zresztą nie widzę nic niestosownego, trzeba je czymś zająć do czasu zamałpójścia. Mąż i macierzyństwo zacierają w ich pamięci wszystkie owe mądrości, niezbyt mem zdaniem potrzebne.

Dom mój w Paryżu, to ładna willa. Wybrałam ją tuż przy lasu Bulońskim, niezbyt podobnym do naszych lasów Owernji, który jednak darzy nas świeżością i zielenią. Mam duże okna, zatem i wiele światła, zbyt bowiem dał mi się we znaki apartament rodziców, abym chciała zamieszkać w podobnej, białe lakierowanej, piwnicy. Mama (nie do pojęcia) mieszka w niej obecnie, twierdząc, że najpiękniejsze wspomnienia wiązała ją z tem mieszkaniem. Tam to przez parę miesięcy była żoną senatora, wydawała obiady polityczne, co niemało znaczyło w naszej Republice.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Przepuklinowe Pasy

Opaski Brzuszne

Suspenzoria, prostotrzymacze

Aparaty ortopedyczne

Protezy ręczne i nożne, szczudła kule itp.

Wykonuje we własnej pracowni

Narzędzia Lekarskie

oraz

niskuteczna: naprawy, ostrzenie i niklowanie

L. Knapieński Kraków

ul. Mikołajska 7. Tel. 105-05

Znany z solidności

Art. Zakład Rzeźby Kościelnej

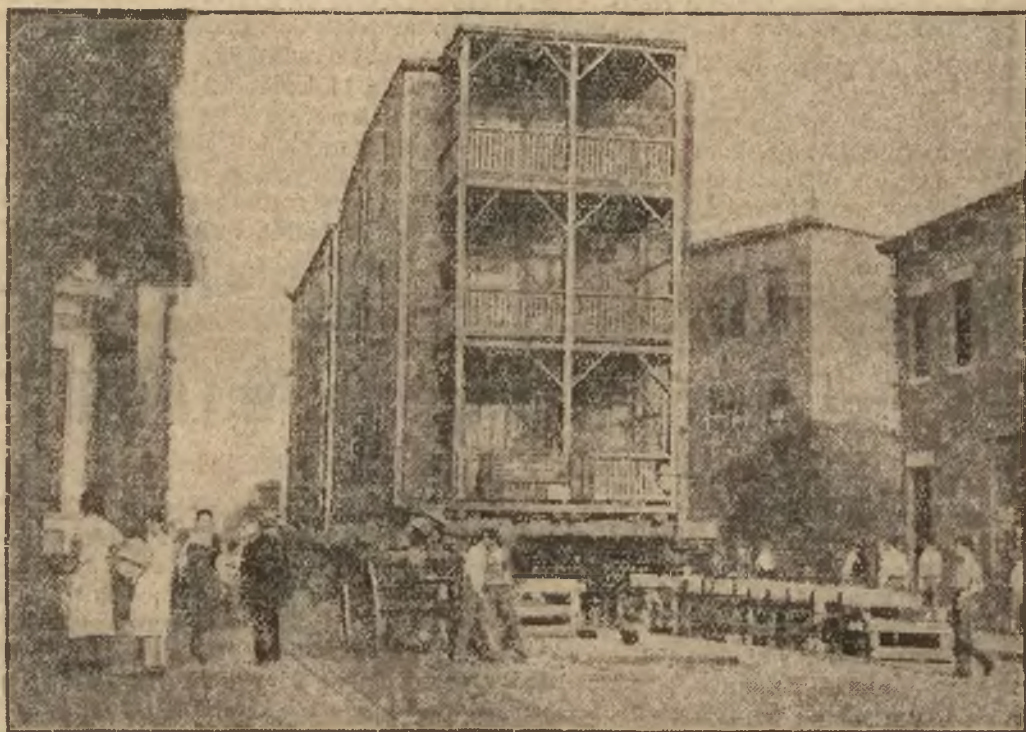
JANA WOJCIOWICZA

w Przemyślanach, woj. Tarnopol.

Poleca P. T. DUCHOWIENSTWU:

Ołtarze, ambony, Chrzcielnice, konfesjonały etc.
Odnawianie i konserwacje starych ołtarzy. Ceny najprzystępniejsze, dogodne spłaty.

W Ameryce niema niemożliwości.

Zdjęcie powyższe przedstawia przeprowadzkę całego domu w jednym z miast amerykańskich. Nie jest to rzeczą tak łatwą, jeśli zważywszy, że chodzi w tym wypadku o dom dwupiętrowy.

WAZNE DLA BUDUJĄCYCH!

Przed zakupem jakichkolwiek materiałów budowlanych żądajcie oferty od firmy:

MIĘSKIE ZAKŁADY CERAMICZNE

W KRAKOWIE, UL. BASZTOWA L. 10.

TEL. NR. 114-72.

Ks. Tadeusz Gromnicki

Świętopietrze w Polsce

Dzieje świętopietrza od zaprowadzenia tej opłaty w Polsce w czasach najdawniejszych aż do jej ustania z końcem XVI w. Dołączona literatura przedmiotu oraz materiał źródłowy, 474 stron.

Cena zł. 7,50.

Cena zł. 7,50.

Ostatnie egzemplarze dzieła tego posiada:

Antykwariat Naukowy Księgarni D. E. Friedleina,

Kraków, Rynek gł. 17.

Katalogi wysyła się bezpłatnie.

Miód górski

pod gwarancją czysto pszczelny, skuteczny przeciw grypie, zaziębieniu, niedyspozycji żołądka itp. zł. 3.— za 1 kg.

poleca:

KAZIMIERZ BARTOSZEWSKI

KRAKÓW, ULICA FLORJANSKA L. 49.

Wysyłki na prowincje odwrotnie.

Przy zakupach towaru

poważać się na ogłaszających się

w „Głosie Narodu”.

Kapelusze męskie

i dla Duchowieństwa

poleca

Antoni Jarosz,

Kraków, Sławkowska 24

Dom XX. Marków.

Wykonuje wszelkie reperacje.

KOSZULE

najmodniejsze

Krawaty - Kapelusze

ceny najniższe!

Poleca:

„AU BON MARCHE”

Kraków, Brodzka L. 13.

TAPCZANY

otomany, materace

poduszkowe, rozkład-

danki, garnitury klu-

bowe ratami

LUSZOWICZ

Kraków, Florjańska 44.

Pektoraliki,

koloratki

gumowane dla PT. Księż-

ży, bielizna, rękawiczki,

skarpetki, kapelusze

poleca:

ROMAN

SZCZERBA

Kraków,

ulica Florjańska 40.

Na zbliżającą się rocznicę papieskich encyklik społecznych.

Księgarnia Krakowska

Kraków, ul. św. Krzyża L. 13.

poleca:

Leon XIII Papież, Encyklika „Rerum Novarum” Zł.

(sam tekst) 0,30

Leon XIII Papież, Encyklika — „Rerum Novarum”

tłumaczenie i objaśnienia Ks. J. Piwowarczyka — wyd. II. 2,50

Pius XI Papież, Encyklika „Quadragesimo anno” 0,70

Piwowarczyk X. J., Kryzys społeczno-gospodarczy w świetle katolickich zasad —

jako komentarz do encykliki „Quadragesimo anno” 4,50

„Rerum Novarum”, wobec potrzeb doby obecnej 4.—

Wysyłka odwrotna!

Za dział ogłoszeń Redakcja nie bierze odpowiedzialności.

Ogłoszenia zwykłe za wiersz milimetrowy	20 gr.
Nadesłane	50
Komunikaty po kronice	60
na 1-szej	70

CENY OGŁOSZEŃ

Drobne za wyraz	10 gr.
Układ tabelaryczny o 50% drożej.	
Ogłoszenia zamiejscowe o 30% drożej.	
Za zastrzeżeniem miejsca dolicza się 25 proc.	